БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 117 (17.101). ● 23 май 1978 йил, сешанба ● Баҳоси 2 тийин.

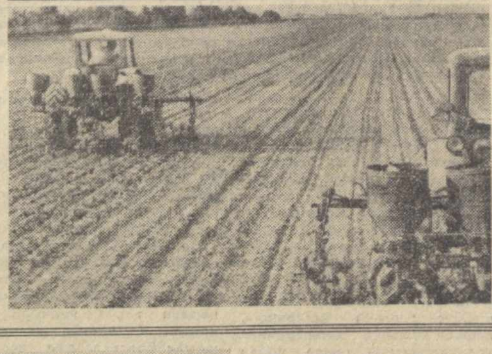

МЎЛ ҲОСИЛ ЙЎЛИДА

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ. Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз миришкорлари ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдалар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўлан Дадажонов бригадаси далаларида ҳам иш қизғин. Бригада азаматлари гектар бошига 50 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олишган. Ҳосилнинг деярли ҳаммаси агрегатлар ёрдамида терилади. Шунинг учун ғўзалар шу кунларданоқ машина теримига мослаб парвариш қилиняпти. Суратларда: (юқорида) Тўлан Дадажонов, пастда эса ғўза ниҳолларига иккинчи ишлов бериляпти.

А. Тўраев фотолари.

ТОШКЕНТДА УЛКАН КИНО БАЙРАМИ

БУГУН РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИДАГИ МУҲТАШАМ САНЪАТ САРОЙИДА ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИНИНГ АНЪАНАВИЙ ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ ОЧИЛАДИ. ЎН КУН ДАВОМ ЭТАДИГАН БУ УЛКАН КИНОФОРУМ КУНЛАРИ УЧ ҚИТЪА МАМЛАКАТЛАРИДА СЎНГГИ ИККИ ЙИЛ МОБАЙНИДА ЯРАТИЛГАН ЭНГ ЯХШИ ФИЛЬМЛАР НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ. «ТИНЧЛИК, СОЦИАЛ ТАРАҚҚИЁТ ВА ХАЛҚЛАР ОЗОДЛИГИ УЧУН КУРАШДА КИНОНИНГ РОЛИ» МАВЗУИДА КАТТА ИЖОДИЙ МУНОЗАРА БЎЛАДИ. ФЕСТИВАЛЬ ҚАТНАШЧИЛАРИ ВА МЕҲМОНЛАРИГА АЛАНГАЛИ САЛОМ!

Сўз—тажрибакор деҳқонларга

ЧЎЛҚУВАРЛАР ОЛДИНГИ САФДА

ТАБИАТ ЎЖАРЛИКЛАРИ ОҚИБАТИДА ҒЎЗА ПАРВАРИШИДА ЮЗ БЕРГАН ҚОЛОҚЛИКНИ ТУГАТИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ ТАДБИРЛАР АМАЛГА ОШИРИЛЯПТИ: ҲАММА ЧОПИҚ ТРАКТОРЛАРИГА СУЗ ОСИЛДИ, ҒЎЗАЛАРНИ ОЗИҚЛАНТИРИШ ТЕЗКОРЛИК БИЛАН ЎТКАЗИЛЯПТИ, БИР КУНДА ИККИ КУНЛИК НОРМА БАЖАРИЛЯПТИ. ◆ БЕГОНА ЎТЛАРНИ ИЛДИЗИ БИЛАН ЙЎҚОТИШ УЧУН КУРАШИЛЯПТИ. ◆ НИҲОЛЛАРНИ СУҒОРИШ ОММАВИЙ РАВИШДА БОШЛАНДИ, БИР СУВЧИ БИР КЕЧА-КУНДУЗДА 1-1,5 ГЕКТАР ЕРГА СУВ ТАРАЯПТИ. ◆ ЕР ЕТИЛИШИ БИЛАН ЧУҚУР КУЛЬТИВАЦИЯ ҚИЛИНЯПТИ. ◆ ИЛҒОР БРИГАДАЛАРДА «ШАРБАТ» УСУЛИ ҚЎЛЛАНИЛЯПТИ.

Совхозимиз Қарши чўлида ташкил қилинган янги хўжаликлардан бири бўлиб, асосан пахтачиликка ихтисослаштирилган, айни кезда ғаллачилик, сабзавотчилик, полизчилик ва бошқа тармоқлар ҳам ривожлантирилмоқда, маҳсулотлар етиштириш кўпайтирилмоқда. Хўжалигимиз янги ташкил топганига қарамай, пахта майдонларини кенгайтириш, ҳосилдорликни ошириш, дала ишлари, хусусан пахта теримини комплекс механизациялашда муайян муваффақиятларга эришди, тараққиётнинг фан-техника ютуқлари, илғорлар тажрибаси йўлидан шахдам қадамлар билан олға боряпти.

Қарши магистрал канали, Ульянов номли каналларнинг қурилиши, бошқа суғориш иншоотларининг реконструкция қилиниши поёнсиз чўлларни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритиш, уни мамлакатимизда коммунистик жамият қурилиши манфаатларига хизмат қилдириш имкониятини берди. Эндиликда Қарши чўллари республикамиз пахтачилигининг лабораториясига айланмоқда, партия аграр сиёсатининг ҳозирги босқичдаги улкан вазифаларини амалга оширишда олдинги сафларда бормоқда.

Совхозимиз чўлқуварлари бундай ғамхўрликка жавобан пахта ва бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирмоқдалар, сорти ва сифатини яхшиламоқдалар. Бунга деҳқончиликнинг беш омили — ер, сув, ўғитлардан фойдаланишни яхшилаш, ирригация-мелиорация ишларини кучайтириш, комплекс механизацияни ишлаб чиқаришга дадиллик билан жорий қилиш орқали эришмоқдалар.

Чўл хазинаси сирларини очишни жадал давом эттиряпмиз. Шу йилнинг ўзидагина янгидан ўзлаштирилган ер ҳисобига пахта майдонини 1500 гектар кенгайтириб, энг яхши агротехника муддатларида чигит экдик. Пахта майдонларининг кенгайтирилиши, ҳосилдорликнинг кўтарилиши ялпи ҳосилни кўпайтиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шуни назарда тутиб ўтган йили деҳқончилик қилинган ерларда ҳам, янгидан чигит экилган ерларда ҳам ҳосилдорликни кўтаришга асосий эътиборни қаратяпмиз.

Бироқ чўлнинг ноқулай об-ҳаво шароити ўз таъсирини ўтказишга ҳаракат қиляпти. Баҳорги ёғингарчиликлар туфайли анча қийинчиликларга дуч келдик, катта майдонларга, ҳатто, чигит бир текис кўкариб, ягана ўтказилган карталарга қайта уруғ қадашга тўғри келди. Юз берган қатқалоқ ишимизнинг белига тепди. Биз бундан чўчимадик, саросимага тушмадик. Чўлқуварларимиз фидойилик намуналарини кўрсатиб қайта чигит экишни тезда тугалладилар. Ҳозир ниҳоллар барқ уриб ўсяпти, ҳар гектар майдонда белгиланган миқдорда ғўза туплари бўлишини таъминладик. Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида совхозимиз бўйича 5.000 тонна чўл пахтаси етиштириш ва тайёрлашга мустаҳкам замин яратяпмиз.

Ялпи пахта миқдорини кўпайтиришда нисбатан паст ёки ўртача ҳосилли бригадалар, бўлимларни юқори ҳосиллилар даражасига кўтариш катта резервлардан биридир. Бектемир Тоштемиров, Шермат Пирматов, Эсон Чоршанбиевлар бошлиқ бўлимларнинг пахтакорлари ҳосилдорликни ўтган йилдагига нисбатан тенгма-тенг кўтариш учун курашмоқдалар. Бу бўлимларда иккинчи комплекс ғўза парвариши тугалланиб, учинчиси бошлаб юборилди.

Табиий офатлар юз беришига қарамай, ўтган йилдагига нисбатан қандай афзалликларга эгамиз? Ҳар гектар майдондаги кўчатлар сони 20—25 минг туп кўпайтирилди, ниҳолларнинг сийрак бўлишига йўл қўйилмади. Чигит экиш пайтида кўзда тутилган бир парча ер бўш қолдирилмади. Культивацияни 20 кун олдин бошладик. Қатор ораларини дастлабки юмшатилаётган кезлардаёқ тракторларга СУЗлар ўрнатиб, биринчи озиқлантиришга киришдик. Шароит шуни талаб қиляпти, ғўзалар нечоғли эрта ва тўйдириб озиқлантирилса, уларнинг ривожланиши шунча тезлашади. Биз июнь ойининг биринчи ярмидаёқ йиллик ўғит нормасини тўла ерга солишни кўзда тутмоқдамиз.

Совхозимиз пахтачилик соҳасида комплекс механизациялашган хўжалик, чигит экиш, ғўза парваришидан тортиб, ҳосилни йиғиб-териб олиш, давлат тайёрлов пунктларига жўнатишгача бўлган ишларнинг ҳаммасини машиналар, механизм-агрегатлар гарданига ортмоқдамиз. Бу йил етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини қўл кучи ишлатмасдан, студентлар, мактаб ўқувчиларини бу ишга сафарбар этмасдан фақат машиналарда йиғиб-териб олмиз. Хурсандмурод Мўминов, Сайдали Нуримов, Бекмирза Холлиев, Эгамназар Аҳмедов, Нормўмин Эрназаров, Холбой Юсупов, Ором Маматов каби ишбилармон механизаторларимиз ҳозирданоқ шуни кўзлаб сифатли культивация ўтказмоқдалар, ғўзаларни озиқлантирмоқдалар, сув тарашга жўяклар очмоқдалар. Бегона ўтларни деярли тугатдик.

Лекин мўл ҳосил учун юриш энди бошланди. Ғўзаларнинг амал олиши ўтган йилдагидан анча орқада қоляпти. Вазиятни ҳисобга олиб, ҳар бир карта бўйича агротехника тадбирлари ишлаб чиқдик, бир кунда икки кунлик график миқдорида дала ишлари бажаришни бош вазифа қилиб қўйдик, сифатга алоҳида эътибор беряпмиз. Юқори ҳосилли бригадаларимизда айниқса комплекс парвариш кучайтириляпти.

Масалан, Ғани Норбоев, Раҳим Улашев, Ихтиёр Ҳалимов, Пирмат Азимов, Холмон Отабоев, Исмат Қаҳҳоров, Абдуғани Аҳмедовлар бошлиқ бригадаларимизда комплекс ғўза парваришини кучайтириш йўли билан юз берган қолоқлик тугатилди, катта майдонлардаги ўсимлик шоналай бошлади.

Ғўзаларни табақалаб суғоришга киришдик, тажрибали деҳқонларни сувчиликка қўйдик, уларнинг кеча-кундуз сменалаб ишлашлари учун қулай шароитлар яратиб бердик. Енгил тупроқли пайкалларнинг ғўзалари биринчи сувдан чиқарилди, ер етилиши билан чуқур культивация ўтказилмоқда. Натижада, ёш ниҳоллар барқ уриб ўсяпти, ёғингарчиликлар оқибатида пайдо бўлган шўр-туз тобора камаяпти.

Совхозимиз меҳнат аҳли 500 тонна дон тайёрлаш мажбуриятини олган. Ғалла серҳосил бўлиб ўсяпти, яқин кунларда ўримни бошлаймиз. Гектаридан камида 25 центнердан дон хирмони кўтариш ниятидамиз. Комбайнларни ўримга шайлаб қўйдик, комбайнчиларнинг йиғилишини ўтказиб, ўримни 12-13 иш кунида тугаллаш тадбирларини белгиладик.

Сабзавоткорларимиз, полизчиларимиз рекорд ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Улар халқимизга 800 тонна чўл сабзавоти, 1500 тонна қовун-тарвуз армуғон этадилар.

Пахта ва бошқа маҳсулотлар меҳнат билан бунёдга келтирилади, қийинчиликларга чидаган, машаққатларни мардлик билан енгган деҳқонлар рекорд ҳосил етиштириб, катта хирмон кўтаради. Совхозимиз коллективи партия ташкилотлари атрофига ҳар қачонгидан ҳам маҳкамроқ жипслашиб, юксак социалистик мажбуриятларини бажаришга етиб ортадиган даражада юқори ҳосил етиштирадилар, бунинг учун дала ишларини планли равишда, агротехника муддатларида ўтказадилар.

Файзи УСМОНОВ,
Қашқадарё область Нишон районидаги «Туркманистон» совхози директори.

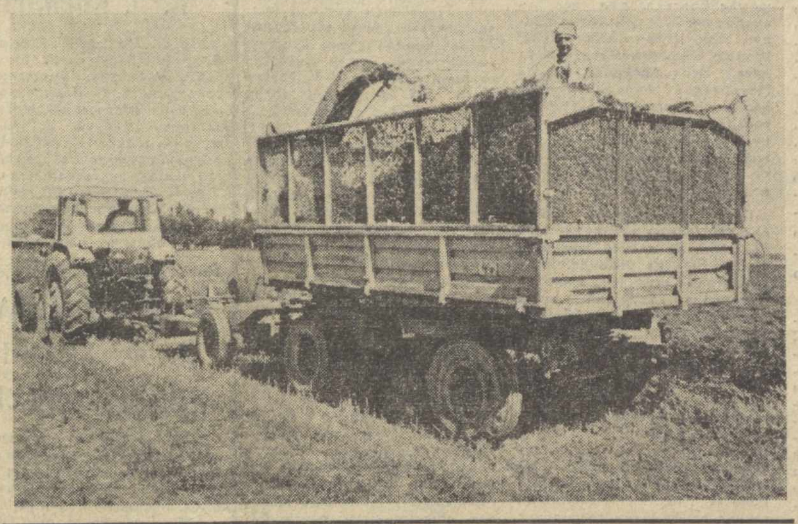

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Оҳангарон районидаги «Тошкент» от заводида беда ўрими ва хашак тўплаш қизғин давом эттирилмоқда. Урилган беда пешмапеш сенаж қилиняпти. Ут-ўланлар эса қуритилиб фермага яқин жойларга ғарамланмоқда. Суратда: 3-бўлимда беда ўрими.

И. Ғлауберзон фотоси.

«МОЙБУЛОҚ» ДАЛАЛАРИДА

(РЕПОРТАЖ)

Уфққача туташиб кетган поёнсиз далалардаги ям-яшил ўт-ўланлар қуёш нурида ярқираб, кўзларни қамаштиради. Табиий ўт-ўланларни ўраётган полвон машиналарнинг овози ҳаммаёқни тутган. Қўшработ районидаги «Мойбулоқ» совхозига қарашли бу ерларда ўт-ўланлар пишиб етилди. Биз табиий пичан жамғараётган азаматлар ҳузурига етиб борамиз. Хўжаликнинг Содиқ Қўзиев бошқарувчилик қилаётган бўлими пичан йиғиш отряди аъзолари шу ерда меҳнат қилишаётган экан.

— Баҳор кунларида ёғингарчиликнинг кўп бўлганлиги туфайли ўт жуда яхши ўсди, — дейди С. Қўзиев. — Мана шу яйловдаги ўтларни ўриб бўлганимиздан кейин Андоқсой, Зарбандсой атрофларидан ҳам техника воситаси билан пичан жамғарамиз.

— Жами қанча дағал хашак жамғаришни режалаштиргансизлар? — сўрадик бўлим бошқарувчисидан.

— Пландаги минг тонна ўрнига 3 минг тонна жамғармоқчимиз.

Шермат Пирназаров, Турсунбой Сарибоев, Валижон Жўраев, Парпибой Алиқуловларнинг жонбозлик кўрсатиб ишлаётганликларидан беҳад мамнун бўлдик. Улар тракторларга тиркалган сенокосилкаларни маҳорат билан ишлатардилар. Тошниёз Болиев, Отамурод Йўлдошев, Эгамқул Ўролов каби моҳир механизаторларнинг ҳам қўли-қўлига тегмайди. Улар тайёрланган хашакларни тележкаларда чорва отарларига ва қишлов жойларига ташишяпти. Бўлим меҳнаткашлари сўнгги беш кун мобайнида 164 гектар майдондаги ўт-ўланларни ўриб, 200 тоннага яқин дағал хашак тайёрлашди.

«Мойбулоқ» совхозининг бошқа бўлимларида ҳам ўтзорлардан дағал хашак жамғариш қизғин давом этаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Хўжаликнинг 6 бўлимида биттадан хашак ўриш ва йиғиш комплекс отряди ишлаб турибди. Отрядларга зоотехниклар, агрономлар ва бошқа мутахассислар бириктирилган. Улар ишнинг сурʼат ва сифатига алоҳида эътибор беришаётир. Отрядларнинг унумли ишлаши учун зарур шарт-шароитлар яратиб берилган. Учта кўчма ремонт устахонаси ташкил қилинган бўлиб, устахона меҳнаткашлари бузилган агрегатларни тезликда ремонт қилиб ишга туширишда ёрдам беришаётир.

Хашак жамғараётган отряд аъзоларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳам яхши йўлга қўйилган. Ҳар қайси бўлимда иссиқ овқат тайёрланяпти. Агитаторлар ва сиёсий ахборотчилар дала баҳодирларини кундалик янгиликлардан хабардор қилиб туришибди.

Совхоз чорвадорлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг ем-хашакни кўпроқ жамғариш ҳақидаги қарорига жавобан бу йил планда кўзда тутилган 6 минг тонна ўрнига 18 минг тонна хашак жамғаришга аҳд қилдилар.

Хўжаликда ғаллачилик ҳам яхши йўлга қўйилган. Ўтган кузда ва шу йил баҳорида лалмикор ерларга ҳар қачонгидан ҳам кўп дон экилди. Хўжалик ғаллакорлари лалмикор ерларнинг ҳар гектаридан 15 центнердан дон ва ана шунча миқдорда сомон жамғариш учун курашмоқдалар. Ғалла ўрим-йиғимига пухта ҳозирлик кўрилаётир. 37 та комбайн пухта ремонтдан чиқарилди. Ғалла тозалаш, сомон пресслаш агрегатлари ҳам шай қилиб қўйилди. 9677 гектар ердаги буғдой, арпа дони ва сомони нест-нобуд қилинмай йиғиштириб олинади.

— Қўзилатиш кампаниясини яхши кўрсаткичлар билан якунладик, — деди биз билан суҳбатда совхоз бош зоотехниги М. Очилов. — Ҳар юз бош совлиқдан ўрта ҳисобда 130 тадан қўзи олинди. Ўстиришга пландаги 8030 ўрнига 11208 бош қўзи қолдирилди. Демак, чорва туёғи анча ошди. Биз қишлов учун ҳар бош қўй ҳисобига 400-450 килограммдан дағал хашак жамғаришни планлаштирганмиз.

Қоракўлчиликка ихтисослаштирилган «Мойбулоқ» совхозида ўт-ўланлар ўрими қизғин давом этмоқда.

Л. ЭРГАШЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БУХОРО ОБЛАСТИ ПИЛЛАЧИЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Бухоро области қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районларига сафари чоғидаги йўл-йўриқларини бажо келтира бориб, пилла тайёрлаш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Давлатга 3200 тоннадан зиёдроқ қимматли хом ашё сотилди, ҳар қути қурт уруғидан 70 килограмм пилла олинди.

Свердлов, Шофиркон, Бухоро, Ғиждувон районларининг пиллачилари давлатга пилла сотиш планлари ва социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажардилар. Вобкент, Қизилтепа, Когон ва Навоий районлари пилла тайёрлашга катта ҳисса қўшдилар. Навоий ва Бухоро пиллачилик совхозлари коллективларининг яхши ишлаши туфайли область хўжаликлари юқори сифатли ипак қурти уруғи билан таъминландилар. Колхозлар ва совхозларда ипак қуртларини боқишда хлорелла суспензиясидан кенг фойдаланилдики, бу ипак қуртининг барвақт пилла ўрашини жадаллаштирди ва тут баргларидан оқилона фойдаланилишини таъминлади. Пиллани тозалашда «ЧК-1» маркали 1300 дан кўпроқ машинадан фойдаланилди. Ғиждувон районидаги «Гулистон» колхозида ва Бухоро районидаги уруғлик пиллачилик совхозида бу йил ипак қурти саноат негизида — янгидан қурилган «ШСК-50» махсус пиллачилик комплексларида боқилди, бу хўжаликларда пилладан мўл ҳосил олинди.

Пешку районидаги «Ўзбекистон», Фрунзе номли, Ғиждувон районидаги «Гулистон», Энгельс номли, Олот районидаги «Шарқ юлдузи», «Ленин йўли», Қоракўл районидаги «Бухоро», «Октябрь», Бухоро районидаги «Янги турмуш», «Ленин йўли», Свердлов районидаги Киров номли, Вобкент районидаги «Зарафшон», Шофиркон районидаги «Ўзбекистон» колхозлари, Навоий районидаги Навоий номли колхоз, «Гигант» совхози, Ромитан районидаги «Ромитан» совхози катта меҳнат ғалабаларига эришдилар, бу хўжаликлар ҳар қути қурт уруғидан 75-80 килограммдан ана шу қимматли хом ашё олдилар ва социалистик мажбуриятларнинг анча ортиғи билан бажарилишини таъминладилар.

Пешқадам пиллачилар Маъмура Шодиева, Ражаб Равшанова, Гулнора Узаева, Шараф Тангриева ва бошқа кўпгина пиллачилар ҳар қути қурт уруғидан 110-130 килограмм пилла олдилар.

Бухоро областининг пиллачилари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга қўшимча равишда 500 тонна пилла сотишга аҳд қилдилар.

ЗАРШУНОСЛАР ЗАФАРИ

КПСС XXV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган Тошкент районининг азамат заршунослари улкан зафар қучдилар. Районнинг лафзи ҳалол пиллакорлари давлат қабул пунктларига 131 тоннадан зиёд сифатли «кумуш тола» етказиб бериб, зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари, 20 майда шараф билан бажардилар. Уларнинг эришган бу ютуқларида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Узоқ Шарқ ва Сибирь ўлкалари партия активлари билан учрашувлари чоғида берган маслаҳат ва йўл-йўриқлари ҳал қилувчи роль ўйнади.

Беш йилликни тўрт йилда бажариш ташаббускори А. Навоий номли колхоз пиллакорлари районда биринчи бўлиб социалистик мажбуриятларини бажардилар. Шунингдек, Ильич номли, Охунбобоев номли С. Раҳимов номли, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозлари, «Тошкент» совхози ва Сабзавот, полиз ва картошка экинлари илмий-тадқиқот институти пиллакорлари улкан хирмонга муносиб улуш қўшдилар.

Машҳур пиллакор Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Олияхон Султонованинг муносиб издошлари Манзурахон Тўрахўжаева, Шарифа Хасанова, Асолат Жалилова, Раҳима Бобоева, Ҳаника Исломова, Санобар Тожиева, Хайри Миртурсунова, Гулсум Муҳамедова, Мукамбар Аскарова сингари кўплаб заршунослар ҳар қути қурт уруғидан 100—110 килограммдан пилла ҳосили олишга эришдилар. Район заршунослари яна 10 тонна «кумуш тола» топшириш мажбуриятини олиб, пилла топширишни қизғин давом эттирмоқдалар.

* * *

КПСС XXV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган Янгийўл райони заршунослари областда биринчилар қаторида ғалаба рапортига имзо чекдилар. Она-Ватан хирмонига 129 тоннадан зиёд пилла тўкиб, социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Ҳар қути қурт уруғидан 80 килограммдан ҳосил олинди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маҳмуд Исматов раислик қилаётган «Коммунизм» колхози пиллакорлари районда биринчи бўлиб пилла тайёрлаш планини бажардилар. Улар пландаги 26 минг килограмм ўрнига 34 минг килограммдан зиёд пилла топширдилар. «Ленинизм», Ленин номли, Ҳамроқул Турсунқулов номли, Калинин номли, «Партия XXI съезди» колхозлари заршунослари ҳам мажбуриятлари ҳисобига пилла топширмоқдалар.

Район пиллакорлари яна 20 тонна ҳосил топшириш учун курашмоқдалар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пилла топшириш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар:

Бухоро области (область партия комитетининг секретари А. К. Каримов, область ижроия комитетининг раиси У. Асатов, область комсомол комитетининг секретари Э. Х. Зикриёев область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи Д. Раҳимов).

Бекобод райони (район партия комитетининг секретари З. Т. Мақсумов, район ижроия комитетининг раиси З. Қодиров, район комсомол комитетининг секретари А. Хожимирзаев, бош пилла қуритиш идорасининг директори М. Усмонов).

Янгийўл райони (район партия комитетининг секретари А. П. Алимов, район ижроия комитетининг раиси И. Шубладзе, район комсомол комитетининг секретари А. У. Ибодуллаев, бош пилла қуритиш идорасининг директори Д. Ёқубов).

Калинин райони (район партия комитетининг секретари Р. Қамбаров, район ижроия комитетининг раиси Х. А. Аҳмедов, район комсомол комитетининг секретари М. К. Жалилова, бош пилла қуритиш идорасининг директори Б. Сапарбоева).

ҚАРДОШЛИКНИНГ ИНТЕРНАЦИОНАЛ НЕГИЗЛАРИ

Чехословакияда чиқадиган ҳамма газеталар КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг ЧССРга қиладиган расмий дўстона визити тўғрисидаги хабарни «Совет партия-ҳукумат делегацияси ЧССРга келади» деган катта сарлавҳалар остида биринчи саҳифаларда эълон қилдилар.

Матбуот, телевидение ва радио шу визитни табриклаб, ўз шарҳларида ЧКП билан КПСС ўртасида, Чехословакия билан совет халқлари ўртасида дўстлик ва қардошликнинг интернационал алоқаларини янада мустаҳкамлаш, ҳар иккала мамлакат ўртасида ҳар тарафлама ҳамкорликни кенгайтириш жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидламоқдалар.

ЧКП Марказий Комитетининг органи «Руде право» газетаси шундай деб ёзади: Чехословакия халқи КПСС билан Совет давлатининг бутун дунёда тинчлик йўлида, халқаро кескинликни юмшатиш ва ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаши йўлида ҳормай-толмай курашаётганлигига юксак баҳо беради. Газета социализм мамлакатларининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш, халқаро кескинликни юмшатишни чуқурлаштириш, ялпи тинчликни мустаҳкамлаш учун курашда ўртоқ Л. И. Брежневнинг шахсан жуда катта ҳисса қўшаётганлигини алоҳида уқтириб ўтади.

Леонид Ильич Брежнев сиёсий ва давлат арбобидир, унинг номи бутун инсоният онгида асрлар бўйи тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун принципиал курашчи бўлиб қолаверади, деб таъкидлайди «Руде право» газетаси.

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ МАХСУС СЕССИЯСИГА

БМТ Бош ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган махсус сессиясида қатнашиш учун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико бошчилигидаги СССР делегацияси 22 май куни Москвадан Нью-Йоркка жўнаб кетди.

Внуково аэродромида делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Ю. В. Андропов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Архипов, гражданавиацияси министри Б. П. Бугаев, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосарлари, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА—60 ТОННА

Ромитан район пиллакорлари КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, давлатга пилла сотиш бўйича йиллик планни муддатдан илгари бажардилар. Район пиллакорлари 210 тонна юқори сифатли пилла тайёрладилар. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан кумуш тола ижодкорлари давлатга яна 60 тонна пилла етказиб беришга аҳд қилдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

АҚШ транспорт министрининг ўринбосари, доктор Жон Ж. Фирнсайд бошчилигидаги Америка Қўшма Штатлари мутахассисларининг делегацияси Ўзбекистон билан танишишни тамомлади.

Меҳмонлар халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетида қабул қилинди, улар пойтахт метрополитенининг иши билан, Тошкентнинг хушманзара жойлари ва янги иморатлар қурилаётган районлари билан танишиб чиқдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИШИМИЗНИНГ САМАРАДОРЛИГИ

ЖАНГОВАРЛИКНИ ОШИРИБ

КПСС XXV съезди материалларида ўнинчи беш йилликнинг тиғиз план-топшириқларини муваффақиятли бажаришда бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлигини янада ошириш ғоят муҳим аҳамият касб этиши таъкидлаб ўтилган. Бу масалани муваффақиятли ҳал этиш кўп жиҳатдан юқори партия органлари, асосан, район партия комитетлари аппарат ходимларининг фаолиятига боғлиқ. Улар бошланғич партия ташкилотлари ҳар жабҳада олиб бораётган кўп қиррали ишларини кузатиб, коммунистлар коллективини аниқ мақсадлар сари изчил йўналтириб турадилар.

Бошланғич партия ташкилотларининг перспектив планида кўзда тутилган ва ҳаёт тақозоси билан кун тартибига қўйилган масалаларни амалга оширишни таъминлашда партия йиғилишининг қарори ҳал қилувчи омил, албатта. Коммунистларнинг активлигини ва ташаббускорлигини кучайтиришда, партия топшириқлари тўлиқ бажарилишига эришишда, ҳар бир коммунист тақдирига танқид ва ўз-ўзини танқид асосида принципиал ёндашишни таъминлашда партия йиғилишларида муҳокама этиладиган масалаларнинг актуаллиги катта аҳамият касб этади.

Фақат энг қийин участкаларда меҳнат қилиш, коммунистларнинг жанговарлик ва ташкилотчилик қобилиятини ошириш борасида партия йиғилишларининг таъсирчанлик кучини 2-«Пискент» совхози мисолида яққол кўриш мумкин. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида совхоз пахтакорлари 2900 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 30,5 ўрнига 28,7 центнердан ҳосил олишганди. Пахтачилик билан шуғулланадиган бешта бўлимнинг тўрттасида, 34 та бригаданинг 22 тасида халқ хўжалик плани бажарилмади. Ноябрь ойида бўлиб ўтган партия йиғилишида пахта тайёрлаш йиллик плани бажарилмаслигининг барча сабаблари чуқур таҳлил этилди. Коммунистлар ғўзани культивация қилишда, суғоришда жиддий камчиликларга йўл қўйилганлиги, ҳашаротларга қарши кураш ўз вақтида ташкил этилмаганлиги ҳақида гапириб, бу ишларга масъул кадрларни қаттиқ танқид қилишди. Кейинчалик партия комитети кадрларни ишчанлик маҳорати, ташкилотчилик қобилияти, билими, ташаббускорлигига қараб танлаш ва уларни ишга садоқат, бурчни чуқур ҳис этиш руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор берди. Партия комитети олий маълумотли агроном Абдурашид Абдувалиевни 4-бўлим бошқарувчиси қилиб тасдиқлади. Бош инженер-ирригаторликка С. Тулепов тасдиқланди. Кадрлар танлашга партиявий принципиал позицияда туриб ёндашилганлиги кузги-қишки тадбирларни муваффақиятли амалга ошириш имконини берди.

Партия комитетининг мажлисларида коммунистлар ҳисоботини эшитиб бориш ижобий самара бермоқда, уларнинг активлиги ва ташаббускорлигини кучайтирмоқда. Шунингдек, бундай ҳисоботлар жараёнида фойдаланилмаётган резервлар аниқланмоқда. Натижада ҳосилдорликни кўтариш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтиришга ҳалақит бериб турган масалалар тезликда ҳал этилмоқда.

Чунончи, бош агроном Ж. Жўрахоловнинг ерлардан фойдаланишнинг аҳволи ҳақидаги ҳисоботини олайлик. Коммунист ҳисоби эшитилгач, мажлисда сезиларли жонланиш пайдо бўлди. Сўзга чиққан нотиқлар коммунист фикрини тўғри деб топдилар. Суғориладиган ерларни аниқ ҳисобга олишга қарор қилинди. Натижада, совхоз экинзорларига 33 гектар унумдор ер қўшилди. Бу майдонларга пахта экилди.

Ишчилар активлиги ва ташаббускорлигини ўстиришда, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини ҳамда чорва молларининг маҳсулдорлигини оширишда социалистик мусобақа ҳал қилувчи омил. Шунинг учун социалистик мусобақа совхоз партия комитетининг диққат эътиборида. Партия комитети бўлимлар, чорвадорлар, бригадалар ва звенолар ўртасидаги социалистик мусобақа шартларини ишлаб чиқиб, тасдиқлади. Социалистик мусобақанинг ошкоралигини кучайтиришга, ғолибларни моддий ва маънавий рағбатлантиришга алоҳида эътибор берилди.

Кейинчалик район партия комитетининг бюросида КПСС XXV съезди қарорларини бажаришда совхоз партия комитетининг ташкилотчилик иши тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Унда парткомнинг танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш билан боғлиқ фаолиятидаги камчиликлар очиб ташланди. Коммунистларнинг нутқлари кўпгина ҳолларда коллективдаги камчиликларни танқид қилишдан ҳоли бўлади. Докладларда эса бўлим, ферма ва бригадалардаги нуқсонларнинг сабаблари ҳамиша ҳам чуқур таҳлил қилиб берилмайди. Иккинчи, бешинчи бўлим ҳамда марказий устахона цех партия ташкилотлари йиғилишлари қарорлари вазифаларни ҳал этишга чорламайдиган, умумий характердаги моддалардан иборат эди. Танқидий фикрларни, мулоҳазаларни амалга ошириш талабга жавоб бермасди.

Шуни айтиш керакки, совхоз партия комитети шу сингари камчиликларни тугатишга астойдил киришди. Парткомнинг квартал плани тузилганда район партия комитетининг кўрсатмалари тўлиқ ҳисобга олинди. Цех партия ташкилотларининг, партия группаларининг коллективларда олиб бораётган сиёсий-ташкилий ишлари ижобий самара бера бошлади. Юқори партия ташкилотлари ва ўз қарорларининг бажарилиши устидан назорат кучайтирилди. Коммунистлар принципиал позицияда туриб, камчиликларни беғараз танқид қила бошладилар. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг турли формаларидан фойдаланиш йўлга қўйилди. Интернационал тарбия кучайтирилди, ёш коммунистларни ғоявий чиниқтиришга алоҳида эътибор берилди.

Натижада йил якуни қувончли бўлди. Совхоз 2900 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 30,3 ўрнига 31,8 центнердан ҳосил ундирди. 19 нафар коммунист етакчилик қилган бригадаларда эса ҳосилдорлик 32,9 центнерни ташкил этди. Шуниси қувончлики, Шароф Ойдинов, Мавлон Пардаев, Исоқ Арслонов, Сайфи Гулмамедов каби коммунистлар етакчилигидаги 13 та бригадада зиммага олинган социалистик мажбурият ҳам бажарилди. Бу бригадаларда ўртача ҳосилдорлик 35-38 центнерга тўғри келди.

Партия йиғилишлари район пахта тозалаш заводида ҳам ташкилий ва сиёсий жиҳатдан юқори савияда ўтмоқда. Коммунистлар етакчиси Николай Поздняков партиявий ишда тажриба тўплаган ташаббускор секретарлардан. Йиғилишларга доклад тайёрлашда бюро аъзолари, цехлардаги актив коммунистлар кенг жалб этилмоқда. Улар ишлаб чиқариш бригадаларида меҳнат қилаётган коммунистларнинг фикрларини ўрганмоқдалар. Шуниси қувончлики, бу ерда КПСС Марказий Комитетининг «Тамбов область партия ташкилотида танқид ва ўз-ўзини танқиднинг аҳволи тўғрисида»ги қарорида айтилганидек, фақат хато қилганларнигина эмас, зиммага олинган социалистик мажбуриятни бажариш учун бутун кучини ишга солмаётганлар ҳамда ташаббускорлик кўрсатмаётганларни ҳам соғлом танқид воситасида тарбиялашга эришилмоқда.

Партия бюроси қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини доимо назорат қилиб боради. Ҳар бир қарорни бажариш бу ерда яхши одатга айланган. Яқин орада эски қарорнинг бажарилишига оид янги қарор қабул қилинмаганлиги фикримизнинг исботидир. 49 нафар коммунист ва 3 нафар КПСС аъзолигига кандидатни бирлаштирган завод бошланғич партия ташкилоти бугунги рекорд эртанги кун нормаси бўлиб қолишига эришиш учун кишиларга таъсир этишнинг барча формаларидан фойдаланаётир.

«Гулистон», Охунбобоев номли, Тельман номли, Ленин номли колхозлар, Вахрушев номли совхоз, район суғориш тармоқлари бошқармаси бошланғич партия ташкилотларида йиғилишлар кун тартибига қарорларнинг бажарилиши, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, коммунистларнинг ташаббускорлигини ошириб бориш масалалари қўйилмоқда.

Одатда у ёки бу партия комитетининг ташкилий ва оммавий-сиёсий ишни, хўжаликка раҳбарликни тўғри ташкил этаётганлиги ой, йил якунидаги кўрсаткичлар билан ўлчанади. Районимизда ҳосилдорлик сўнгги бир йилда 3,1 центнерга кўтарилиб, 29,2 центнерни ташкил этди.

Лекин партия йиғилишларида коммунистларнинг камчиликларга муросасозлик қилишига тўла барҳам берилмаётган, қабул қилинган қарорлар қоғозда қолиб кетаётган бошланғич партия ташкилотлари ҳам йўқ эмас. Бунга мисол қилиб, 1-«Пискент» совхози партия комитетини олиш мумкин. Ўтган йили совхоз коллективи ҳар гектар майдондан 35 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олган эди. Йил охирида пландаги 31,6 ўрнига атиги 27,9 центнердан ҳосил олинди. Совхоз давлатдан 1133 тонна пахта қарздор бўлиб қолди. Шуниси ачинарлики, совхоз ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳам пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини бажаролмаганди. Партия комитетининг секретари Ғ. Раимжонов 239 нафар коммунист ва 10 нафар КПСС аъзолигига кандидат ҳар ишда пешқадам бўлишини таъминлай олмади, десак хато қилмаган бўламиз.

Бу йил район партия комитети совхозда ҳосилдорликни кўтариш учун бош агроном Б. Шабаловни агрономлик илмидан тўлиқ хабардор бўлган тажрибали мутахассис, қишлоқ хўжалик бошқармсининг агрономи Х. Шарипов билан алмаштирди. Директорликка илгарилари шу хўжаликда ишчилар комитетининг раиси бўлиб ишлаган, одамларни, ер-сув шароитини яхши билган Т. Иномов юборилди. Шуниси қувончлики, улар якка ташаббускор бўлмай, партия мажлисларида коммунистларни омманинг ташкилотчилари ва етакчилари бўлишга даъват этмоқдалар.

82-автокорхона, 3-механизациялашган кўчма колонна, район матлубот жамияти бошланғич партия ташкилотларида ҳам йиғилишлар ўтказишга дуруст тайёргарлик кўрилмайди. Қарорларнинг ижросини бажариш суст назорат қилинади. Коммунистлар билдирган танқидий фикрларнинг бир қисми партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказишга тааллуқли эди. Райком партия йиғилишларининг ролини кучайтириш, уларни тайёрлашга коммунистларнинг кенг қатламини жалб этиш, унда қилинган доклад ва ҳар бир нотиқ сўзининг таъсирчанлигини оширишга оид нуқсонларга барҳам бермоқда.

Т. ХОЛБОЕВ,
Пискент район партия комитети партиявий-ташкилий ишлар бўлимининг мудири.

Ўзбекистон 50 йиллиги номли Тошкент лак-бўёқ заводи коллективи маҳсулотлари тобора харидоргир бўлмоқда. Корхона 50 дан зиёд турли хил бўёқ, лак, эмаллар тайёрлаб беш йилликнинг энг йирик қурилишларига жўнатмоқда. Завод меҳнатчилари шу кунларда планга қўшимча 1 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилиш учун социалистик мусобақани тобора авж олдираётирлар. Суратда: 1. Металл идишлар цехининг энг яхши агитатори Олимжон Яхин сиёсий ахборот ўтказмоқда. 2. Корхонанинг илғор ишчиларидан Фотима Ҳошимхўжаева.

Р. Шагаев фотолари. (ЎзТАГ).

А. П. КИРИЛЕНКОНИНГ ЯРОСЛАВЛЬ ОБЛАСТИДА БЎЛИШИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко 20 май куни Ярославлдан Москвага жўнаб кетди. У Рибинск шаҳрига Меҳнат Қизил Байроқ ордени топширишга бағишланган тантаналарда қатнашди.

А. П. Кириленко 20 май куни КПСС Ярославль область комитети бюросининг аъзолари ва область партия активи билан учрашди. КПСС область комитетининг биринчи секретари Ф. И. Лошченков область партия ташкилотининг иши тўғрисида ахборот берди. А. П. Кириленко ўнинчи беш йиллик планларини бажариш учун курашдаги бир қанча муҳим вазифаларга тўхталиб ўтди.

А. П. Кириленко областда бўлган вақтида Ярославлдаги ва Рибинскдаги В. И. Ленин ҳайкаллари пойига ҳамда жанговар ва меҳнат шуҳрати монументлари ёнига гуллар қўйди. У Рибинск ГЭСида, Рибинск авиация техникумида ва «Малиновец» совхозида бўлди, Ростов шаҳрида халқаро ёшлар лагери комплекси билан, тарихий архитектура ёдгорликлари билан танишди; шоир Н. А. Некрасовнинг Карабихадаги музей-уйини бориб кўрди. (ТАСС).

СССР МУДОФАА МИНИСТРИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ МАРШАЛИ Д. Ф. УСТИНОВ БОШЧИЛИГИДАГИ СОВЕТ ҲАРБИЙ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ВХРГА ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР мудофаа министри генерал-полковник Л. Цинегенинг таклифиға биноан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов бошчилигидаги совет ҳарбий делегацияси 15 майдан 20 майгача расмий дўстона визит билан Венгрия Халқ Республикасида бўлди.

Д. Ф. Устиновни ва делегация аъзоларини ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадар, шунингдек ВХР Президиумининг Раиси П. Лошонци ва ВХР Министрлар Советининг Раиси Д. Лазар қабул қилдилар. Д. Ф. Устинов уларга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси номидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Совет Иттифоқи Маршали Л. И. Брежнев номидан салом топширди ва энг яхши истаклар билдирди.

Учрашувлар ва суҳбатлар дўстона ва самимий вазиятда ўтди. КПСС XXV съездининг ва ВСИП XI съездининг қарорлари қандай бажарилаётганлиги ҳақида, СССР билан ВХР ўртасида, Совет Қуролли Кучлари билан Венгрия халқ армияси ўртасида қардошларча алоқа ва ҳар тарафлама ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари юзасидан, шунингдек баъзи муҳим халқаро проблемалар хусусида фикрлашиб олинди.

Венгрия халқ армияси билан Совет Армияси ўртасида, шунингдек венгер ва совет халқлари ўртасида жанговар дўстликни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов ва делегациянинг бошқа аъзолари ҳукумат мукофотлари билан тақдирландилар. П. Лошонци шу мукофотларни топширди.

Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов ва совет ҳарбий делегациясининг аъзолари ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР мудофаа министри генерал-полковник Л. Цинеге билан ҳамда Венгрия Халқ армиясининг бошқа ҳарбий бошлиқлари билан учрашдилар ва суҳбатлашдилар. Министрлар ҳар икки томонни қизиқтирган бир қанча масалаларни муҳокама қилдилар, Совет—Венгрия ҳарбий ҳамкорлигининг муваффақиятли ривожланаётганлигидан чуқур мамнун эканликларини изҳор этдилар. Томонлар Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикаси қуролли кучлари, Варшава Шартномасида қатнашувчи бошқа давлатларнинг армиялари ўртасида қардошларча алоқани янада кенгайтириш ва мустаҳкамлашга интилишларини яна таъкидладилар. Ўзаро учрашиб туришнинг муҳимлиги ва социалистик ҳамдўстлик армиялари вакиллари ўртасида тажриба алмашиш фойдали эканлиги таъкидланди.

Учрашувлар ва суҳбатлар дўстона, самимий вазиятда ўтди ва муҳокама қилинган барча масалалар юзасидан фикрларнинг тўла бирлиги ва ҳамжиҳатлик яна бир марта таъкидлаб ўтилди.

СССР мудофаа министри ва совет ҳарбий делегациясининг аъзолари визит давомида Венгрия халқ армиясининг баъзи ҳарбий қўшилмалари ва қисмларида, қўшинларнинг жанубий группасида бўлдилар, бир қанча корхоналарни, ўқув юртларини бориб кўрдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов бошчилигидаги совет ҳарбий делегациясининг ВХРга қилган визити Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикаси халқлари ҳамда армиялари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш ишига қўшилган янги муҳим ҳисса бўлди.

СОФИЯДА МОСКВА КУНЛАРИ

СОФИЯ, 20 май. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин бошчилигидаги Москва делегацияси Софияда ўтказиладиган Москва кунларида қатнашиш учун бу ерга келди. Делегация бугун БКП София шаҳар комитетида бўлди.

В. В. Гришин самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида КПСС XXV съезди қарорларини бажаришда Москва меҳнаткашларининг эришган катта муваффақиятлари тўғрисида гапирди.

БКП Марказий Комитети секретариатининг аъзоси, БКП София шаҳар комитетининг биринчи секретари Г. Йорданов ҳозирги вақтда София шаҳар партия ташкилоти бажараётган вазифалар тўғрисида, мустаҳкам болгар—совет дўстлигини ривожлантириш ва кучайтиришда БХР пойтахти аҳолисининг қўшаётган ҳиссаси тўғрисида гапирди.

Учрашувда СССРнинг БХРдаги элчиси В. Н. Базовский иштирок этди.

ВИЗИТ ТУГАДИ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов бошчилигидаги совет ҳарбий делегацияси 20 май куни Будапештнинг диққатга сазовор жойлари билан танишди. Д. Ф. Устинов ВХР пойтахтидаги Венгер—Совет дўстлиги паркида кўчат ўтқазди.

СССР мудофаа министри шу куни зиёфат берди. Зиёфатда Д. Ф. Устинов ва ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР мудофаа министри генерал-полковник Л. Цинеге нутқ сўзладилар.

Д. Ф. Устинов бошчилигида расмий дўстона визит билан ВХРга борган совет ҳарбий делегацияси 20 майда тушдан кейин Ватанига жўнаб кетди.

* * *

Делегацияни Москвадаги Внуково аэродромида СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосарлари, Совет Иттифоқи Маршаллари Н. В. Огарков, В. Г. Куликов, С. Л. Соколов, СССР мудофаа министрининг ўринбосарлари, генераллар, адмираллар, офицерлар кутиб олдилар. (ТАСС).

ОЛАМДА НИМА ГАП

ЎЗБЕКИСТОН ВА ЖАҲОН

ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДАН

Швециянинг «Альфа-Лаваль» фирмаси СССР ва Ўзбекистон ССР савдо-саноат палаталари билан ҳамкорликда Тошкентда 18—19 май кунлари махсус семинар ўтказди. Шу фирманинг бошқа кўпгина маҳсулотлари қатори вино, мева сувлари ва алкоголсиз ичимликлар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган ускуналарига жаҳон бозорида талаб катта. 125 мамлакатда ўз корхона ва вакилликларига эга бўлган бу бирлашма асосан озиқ-овқат саноати учун хилма-хил машина ва ускуналар ишлаб чиқаради. Бундан ташқари химия, фармацевтика, целлюлоза, кемасозлик саноатлари ва тўқимачиликда ҳам «Альфа-Лаваль» белгили серунум, замонавий машиналар кенг қўлланилмоқда.

— Фирмамиз билан Совет Иттифоқи ўртасидаги савдо ва иқтисодий алоқалар 1918 йилдаёқ бошланган эди, — деди биз билан суҳбатда «Альфа-Лаваль»нинг СССРдаги вакиллиги директори Ханс Веттерберг.— Бизнинг фирма ёш Совет республикаси билан иқтисодий алоқа ўрнатган дастлабки хорижий концернлардан эканлиги билан фахрланамиз.

Давлатлар ўртасида тинч-тотув яшаш ва иқтисодий ҳамкорликни ҳар томонлама кенгайтириш Умумевропа кенгашининг Хельсинкида имзоланган Якунловчи акти муваффақиятли амалга оширилишининг муҳим шартларидан биридир. «Альфа-Лаваль» фирмасининг виночилик, мева сувлари ва алкоголсиз ичимликлар ишлаб чиқаришдаги тажрибаси, қўлланилаётган машина ва ускуналари билан яқиндан танишиш имконини берадиган Тошкент семинари ҳам шубҳасиз, худди шу мақсадга хизмат қилади.

Икки кун мобайнида вино ишлаш, турли мева суви ишлаб чиқариш технологиясидаги янгиликлар ва шу аснода қўлланилаётган машина-ускуналар ҳақида атрофлича сўз юритилди. Турли кўргазмали қўлланмалар ва ҳужжатли фильмлар намойиш этилди. Айрим машиналар, чунончи, БРПХ 417 қурилмаси ҳақидаги ахборотлар семинар қатнашчиларида катта таассурот қолдирди. Марказдан қочма ҳаракат принципи асосида ишловчи бу қурилма-сепаратор соатига 45 минг литргача винони қуйқа, ачитқи ва бошқа ортиқча моддалардан тозалаб бера олади. Бу қурилма Молдавия вино заводларидан бирида икки йилдан бери муваффақиятли ишлатиб келинмоқда.

Семинарда «Узплодоовощвинпром» аграр-саноат бирлашмаси корхоналарининг ходимлари, республикамиз областларидан виночилик ва алкоголсиз ичимликлар ишлаб чиқариш билан алоқадор мутахассислар иштирок этдилар.

Республика, Тошкент область ва шаҳар газеталари, ЎзТАГ ва республика радиоси журналистлари иштирокида ўтказилган матбуот конференциясида ҳам семинарнинг мақсад ва вазифалари ҳақида сўз юритилиб, Швеция фирмаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳамкорлик кучайиб бораётганлиги алоҳида таъкидланди.

Р. ҚОСИМОВ.

КОНГРЕССНИНГ БИР РЕЗОЛЮЦИЯСИ ХУСУСИДА

АҚШда ўлим жазосига ҳукм қилинган Ж. Харрисдан ўч олишга тайёргарлик кўрилмоқда. Унинг бутун айби негр халқининг озодлиги учун курашдан иборатдир. Ҳамма қитъаларда жамоатчилик ҳеч бир айби бўлмаган руҳоний Б. Чейвис ҳамда унинг уилмингтонлик ўнлар қаторидаги ўртоқлари турмалардан озод этилишини талаб қилмоқда. Улар Америка Қўшма Штатларида мавжуд ирқий камситишга қарши чиққанлари учун жами 282 йил қамоқ жазосига ҳукм қилинганлар.

Бундан бир неча кун аввал Америкада оммавий намойиш бўлиб ўтди. Бу намойиш қатнашчилари АҚШда оқ танли бўлмаган аҳолига тенг ҳуқуқ, меҳнат қилиш ҳуқуқи, эркин эътиқод ҳуқуқи берилишини талаб қилдилар. Улар ўз эътиқодлари учун қонунга хилоф равишда ҳукм қилинган минглаб кишилар қамоқлардан бўшатилсин, деб талаб қилдилар.

АҚШ конгрессининг бош қотирса бўладиган ишлари бордек туюларди, унинг ўз мамлакатида яшаётганларнинг ҳаммаси учун Хельсинки шартномаси қоидалари амалга оширилишига эришмоқ, Хельсинки ҳужжатидаги моддалар бажарилишини гарантияламоқ, уни Америка Қўшма Штатлари халқига ҳам тааллуқли ҳужжат қилмоқ борасида фаолият майдони бор.

Лекин Американинг қонун чиқарувчилари ўз гражданлари қўйган шу талабларни эътиборга олмай, бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашишни ўзларига эп кўрмоқдалар. АҚШ конгрессининг вакиллар палатаси на Америка маъмурларининг, на Америка қонун чиқарувчиларининг ихтиёрида бўлмаган иш юзасидан қабул қилган резолюциясини фақат шу билангина тушунтириш мумкин.

Илгари хабар берилганидек, Москва шаҳар суди совет граждани Ю. Ф. Орловни Советларга қарши қўпорувчилик ишларини олиб борганлиги, СССР территориясида Советларга қарши материалларни мунтазам равишда тарқатганлиги, чет давлатларнинг вакиллари билан мулоқатда бўлиб, совет давлат ва жамоат тузумини қораловчи бўҳтонлик характеридаги материалларни шулар орқали чет эллардаги Советларга қарши марказларга юбориб турганлиги учун РСФСР жиноят кодексига мувофиқ қамашга ҳукм қилди.

Совет Иттифоқида, шунингдек бошқа давлатларда жамоатчиликка қарши шундай қўпорувчилик фаолияти Америка конгресс аъзоларига ёқиш-ёқмаслигидан қатъи назар, қонун билан жазоланадиган жиноят сифатида таъқиб этилади.

Совет Иттифоқида киши эътиқоди учун судланмайди. Совет суди айрим шахсларни одилона жазолаган экан, улар чет эллардаги Советларга қарши марказларнинг топшириқлари билан қўпорувчилик хатти-ҳаракатларида бўлганликлари учун жазолангандирлар. Совет одил судининг органлари бу ишни жамият манфаатларини кўзлаб қилган, чунки у муртадларнинг жиноий фаолияти билан муроса қилолмайди ва бундан кейин ҳам шундай бўлаверади.

Америка конгресси аъзоларининг бу резолюцияси Совет Иттифоқининг суд органларига тазйиқ ўтказишга, чиқарилган ҳукмни ўзларича талқин этишга уринишдан бошқа нарса эмас. Лекин ҳеч кимнинг шундай қилишига йўл қўйилмайди. Совет суди ўз давлатининг қонунларига, фақат шу қонунларга амал қилади. Хўш шундай экан, нима учун қонун посбонларимиз, деб мағрурланувчи Америка конгресси аъзолари бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашиб, шу давлатларнинг суд органларига тазйиқ ўтказишга уринишни ўзлари учун мумкин деб ҳисоблайдилар? Улар шундай хатти-ҳаракатлари учун ўз мамлакатларида жавобгарликка тортилган бўлар эдилар, чунки суд ҳеч кимга қарам эмас, у қонунларгагина амал қилади.

Бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик принципи Хельсинки битимларига асос қилиб олинган. Шу принципни бузиш — Хельсинки битимларини қўпориш деган гапдир. Америка конгресси аъзоларининг «инсон ҳуқуқларини» ҳимоя қилиб чиқяпмиз, деганлари мунофиқона гаплардир. Улар ўз мамлакатларида инсон ҳуқуқлари ҳақиқатан бузилаётганлигидан изтиробга тушмайдилар. Ахир уларнинг биронтаси ҳам Ж. Харрис, Б. Чейвисни ҳимоя қилиб овоз чиқаргани йўқ-ку, уларнинг биронтаси ҳам Американинг таниқли шоираси А. Шакур ва бошқа кўпгина ватандошлари турмадан озод этилсин, деб конгрессда талаб қўйгани йўқ-ку. Ваҳолонки, улар ўзларини радди маърака қилувчи Қўшма Штатлардаги тартиботларга қўшилмаганликларидан, таналарининг туси сабабидан қамоққа тушган кишилардир.

Кўриниб турибдики, Американинг конгресси аъзолари шу кишиларнинг қисмати билан қизиқмайдилар. Қўшма Штатларнинг маъмурияти ҳам булар билан қизиқмайди. Маъмурият умумий сўзлар айтишдан нари бу борада ҳеч нарса қилмаган бўлсада, Совет суди жазолаган шахслар уларни «ташвишлантиряпти».

Мамлакатимизда ўтказилган тергов Америка конгресси аъзолари билан Америка маъмуриятининг вакиллари ҳимоя қилаётган кишилар Американинг махсус хизматлари билан алоқада бўлиб, уларнинг берган топшириқларини бажарганликларини кўрсатмоқда. Шундай экан, АҚШда «инсон ҳуқуқлари»ни ҳимоя қилиш пардаси остида аллакимлар Советларга қарши васвасани авж олдиришга уринаётганлиги сирининг калити мана шунда эмасмикан?

Шундай бўлгач, бошқа мамлакатлардаги инсон «ҳуқуқлари» тўғрисидаги резолюция чиқарувчиларнинг самимий эканликларига қандай қилиб ишонса бўлади?

(ТАСС).

НАТО МАМЛАКАТЛАРИНИНГ ЗАИРДА ҚУРОЛЛИ АРАЛАШУВИ

Заирдан олинган расмий хабарларга кўра, Франция ва Бельгиянинг бир неча минг кишидан иборат парашютчи-десантчилари бўлинмалари бу ерга келиб, уруш ҳаракатларини бошлаб юборишган.

Ушбу десант гўё «граждан шахсларни эвакуация қилиш» учун, «Шаба вилоятидаги европаликларни қутқариш» учун туширилди ва бу иш Мобутунинг шошилинч илтимосига биноан бажарилди, деган гаплар бор. Амалда эса, бу қуролли ҳаракат ҳозир Заирда рўй бераётган ички можарога қўпол суратда аралашувдан бошқа нарса эмас.

Шаба вилоятига десант туширищ хусусида расман эълон қилинган мақсадларни Американинг расмий кишилари айтган гаплар рад этмоқда. «Нью-Йорк таймс» газетасининг хабар беришича, бу кишилар «Заир территориясидан исёнчиларни суриб чиқармоқ учун Франция-Бельгия қўшинлари бемалол етарли деб ҳисобламоқдалар». Бундан кўринадики, «Шаба вилоятидаги европаликларни қутқариш» тўғрисидаги мунофиқона гаплар Африкадаги мана шу давлатнинг ички ишларига ҳарбий жиҳатдан аралашувни хас-пўшлашдан иборат, холос.

Ҳали яқиндагина НАТО мамлакатларининг, шунингдек Ғарбдаги бошқа баъзи давлатларнинг матбуоти Заирга «Совет-Куба хатари» хавф солиб турибди ва Совет Иттифоқи, Куба, Ангола гўё Заирнинг ички ишларига аралашишяпти, деган васваса гапларни тарқатганди. Маълумки, бу хабарлар қатъиян рад этилди.

Заирда қуролли интервенцияни тайёрлаган, ҳозир бўлса Африкадаги шу мамлакатда уни авж олдираётган доираларга «совет хавф-хатари» деган сохта гаплар нечун керак бўлиб қолганлиги энди ойдин бўлди.

Қўшма Штатлар ва НАТО блокидаги бошқа мамлакатлар Африкада ҳозир-нозирликларини, ўзларининг ирқчилик истеҳкомларини ҳамма хил воситалар билан сақлаб қолишга, ҳарбий стратегик ва иқтисодий манфаатларини таъминлашга уринмоқдалар. Шаба вилоятидаги ҳозирги воқеалар бу гапнинг яна бир далилидир.

О. АНИЧКИН,
ТАСС обзорчиси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ БОНН. «Нацистлар Гамбургдан чиқариб юборилсин!» ГФР немис бирлашган касаба союзларининг маҳаллий ташкилоти шаҳар маъмурларига ана шундай талаб билан мурожаат қилди. Касаба союзлар нацистлар тайёрлаётган ва «ҳаракат кунлари» деб аталган йиғиннинг иғвогарлик ва ҳатарли характерга эга эканлигига диққатни жалб этмоқда. Бутун Ғарбий Германиядаги НДП неофашист партиясининг аъзолари ана шу кунларда қатнашмоқ учун Гамбургга келмоқдалар.

Германия Компартияси, ёшлар союзлари ва бошқа демократик ташкилотлар ГФРдаги ана шу энг йирик шаҳар аҳолисига мурожаат қилиб, уларни неофашистларнинг слётига қаршилик кўрсатишга даъват этмоқдалар.

▲ СИНГАПУР. Бултур Сингапурнинг кемасозлик ва кемаларни ремонт қилиш корхоналарида 1122 та бахтсиз воқеа рўй берган эди. Бу эса 1970 йилда рўй берган ана шундай воқеалар сонига нисбатан қарийб тўрт баравар кўпдир. Бунинг натижасида докерлардан 14 киши ҳалок бўлди ва юзлаб киши жиддий шикастланди.

ТОШКЕНТ ЭКРАНИ — УЧ ҚИТЪА КЎЗГУСИ

БУГУН ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИНИНГ V ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ ОЧИЛАДИ

«Кино арбобларининг Тошкентдаги халқаро учрашувлари тинчлик, халқлар озодлиги ва социал тараққиёт учун курашда кинематографчиларнинг кучларини жипслаштиришга ижобий таъсир ўтказиб келди ва келажакда ҳам, шубҳасиз, шундай таъсир ўтказаверади».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Ҳиндистон ва Ироқ кинематографчилари ҳаммавақт Тошкент кинофестивалига биринчилардан бўлиб ташриф буюрадилар. Улар бу гал ҳам шундай қилишди. Суратда: Деҳли ва Бағдоддан келган санъаткорлар суданлик ва ўзбекистонлик ҳамкасблари билан.

А. Тўраев фотоси.

МУҚАДДАС ҒОЯЛАР

Р. Ҳ. АБДУЛЛАЕВА,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Кинофестиваль ташкилот комитетининг раиси

БУГУН қуёшли, Тошкент шаҳримизга улкан дўстлик байрами ташриф буюрди. Бу тантанани она заминимизнинг уч қитъаси вакиллари — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари V халқаро кинофестивали қатнашчилари ва меҳмонлари бошлаб келишди.

Бу галги форум кунлари Тошкент кинофестивали ўзининг ўн йиллигини нишонлайди. Фахр билан айта оламизки, бошқа юбилярларда бўлганидек, унинг ҳам ўз тарихи ва ажойиб анъаналари бор.

Маълумки, кинофестиваль дастлаб икки қитъа — Осиё ва Африка мамлакатлари киносанъати байрами сифатида ўтказилган эди. Бу давр турли мамлакатлар кинематографчиларининг ўзаро танишуви ва дўстлашуви билан характерланади. Ўша вақтдаёқ Лотин Америкаси мамлакатлари вакиллари фестивалга ташриф буюриб, унинг ишларида фаол қатнашдилар. Тўртинчи кинофорумдан бошлаб эса, улар тенг ҳуқуқли расмий қатнашчилардир.

Ўтган йиллар давомида халқлари ўз миллий маданиятини тараққий эттиришга астойдил интилаётган ўнлаб мамлакатлар сиёсий ҳаёт аренасига кўтарилдилар. Тошкент фестивали бу даврда жаҳонга Ангола, Бенин, Эфиопия, Гайана, Коста-Рика, Непал ва бошқа мамлакатлар кинематографияси туғилганлигини маълум қилди.

Тошкент фестивалининг ҳар бирига юзлаб иштирокчи ва меҳмонлар келишмоқда. Биз бугунги кунда ўтган ўн йил ичида республикамиз пойтахтига Осиё, Африка ва Лотин Америкаси кинематографияси машҳур намояндаларининг аксарияти келиб кетганлигини баралла айта оламиз. Фестиваль географияси йилдан-йилга узлуксиз кенгайиб бормоқда. Унинг меридианларида ҳар гал янги-янги мамлакатлар, ташкилотлар пайдо бўлмоқда. Агар биринчи кинофорумда ер юзининг 49 мамлакати вакиллари иштирок этган бўлса, бу рақам иккинчи фестивалда 62, учинчида 70 дан ортиқ, тўртинчида 109 деб қайд этилди. Ишончимиз комилки, бешинчи кинофестиваль географияси бундан ҳам кенг бўлади.

Тошкент кинофестивалининг қисқа, аммо бир қатор ажойиб анъаналарни ўзида акс эттирган бой тарихи ана шундай.

Тошкент кинофестивалининг энг ёрқин традицияларидан бири унинг «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» деган шиорида аниқ ифодаланган тинчлик ва дўстлик, тенг ҳуқуқлилик ва маънавий бирдамлик руҳидир.

Форумнинг барча қатнашчилар томонидан баб-баравар эътироф этилган ва аллақачон ўзини оқлаган программаси ҳам анъанага айланиб қолди. Бу программа «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун курашда кинонинг роли» мавзуидаги ижодий дискуссияни кўзда тутади. Меҳмонларнинг республикамизнинг диққатга сазовор жойлари билан танишуви, меҳнаткашлар билан учрашувлари, томошабинлар ҳузурида бўлишлари ҳам анъана тусини олгандир.

Халқаро Тошкент кинофестивали юбилейи ҳақида гапирар эканмиз, унинг ветеранлари ҳақида ҳам тўхталиб ўтамиз. Турли мамлакатлар кинематографиясига мансуб бундай ижодкорлар бешинчи марта юртимизга ташриф буюришмоқда. Улар аввалги фестивалларнинг муваффақиятли ўтишига фаол ҳисса қўшдилар. Айни вақтда ўз фильмлари орқали олижаноб мақсадларини ифодаладилар.

Ўтган ўн йиллик муддат фестивалнинг тарихи, традициялари билан бир қаторда унинг аҳамияти ҳақида ҳам гапиришга ҳуқуқ беради. Бу ҳақдаги гапни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг қуйидаги сўзларидан бошламоқ керак. «Кино арбобларининг Тошкентдаги халқаро учрашувлари, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев, — тинчлик, халқлар озодлиги ва социал тараққиёт учун курашда кинематографчиларнинг кучларини жипслаштиришга ижобий таъсир ўтказиб келди ва келажакда ҳам, шубҳасиз, шундай таъсир ўтказаверади». Агар биз уч қитъа мамлакатлари кинематографчиларининг фестиваль программаси бўйича ўтказилган ижодий дискуссияда айтган, газета ва журналларда эълон қилинган сўзлари, интервьюлари ва мақолаларини таҳлил қиладиган бўлсак, Тошкент кинофестивали ҳақиқатан ҳам шундай катта ишни амалга ошираётганлиги бир овоздан эътироф этилганлигини кўрамиз. Анжуманнинг биринчи ва энг асосий мақсади унинг «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» деган муқаддас шиорида ёрқин ифодаланган. Бу ният ғоят актуаллиги ва олижанoблиги билан дунёда кенг шуҳрат қозонди. Бундан ҳар қанча фахрлансак арзийди.

Тошкент киносанъати байрами чуқур демократик руҳи билан ажралиб туради. Унда конкурслар ёхуд жюри йўқ. Бу ерда аллақачон йирик кинематографик давлатлар деб эътироф этилган мамлакатлар билан бир қаторда эндигина киносанъати оламига кириб келаётган, яқиндагина илк фильмини яратишга муяссар бўлган ёш мамлакатлар санъаткорлари ҳам иштирок этадилар. Улар Осиё, Африка ва Лотин Америкасининг бу йирик кино кўригида қатнашар эканлар, жаҳон кинематографияси олдида турган актуал проблемаларни муҳокама қилиш ва ҳозирги давр киноси тараққиёти йўлларини таҳлил қилишда иштирок этиш имкониятига муваффақ бўладилар. Айни вақтда уч қитъанинг прогрессив киносанъати картинасини халқаро майдонда чизиб беришга бош қўшадилар.

Бир сўз билан айтганда, Тошкент кинофестивали уч қитъа кинематографияси тараққиётига муҳим ҳисса қўшмоқда.

КПСС ва Совет ҳукуматимизнинг беқиёс ғамхўрлиги Тошкент кинофестивалининг муваффақиятли ўтишида асосий омил бўляпти. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Тошкент кинофестиваллари қатнашчилари ва меҳмонларига йўллаган табрик мактублари анжуманларга алоҳида руҳ бағишлади.

Эндиликда дунёнинг энг йирик киносанъати байрамига айланган Тошкент кинофестивалининг халқаро майдондаги хизмати ҳақида ҳар қанча гапирса арзийди. Энг муҳими, у тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига беқиёс, бетакрор ҳисса қўшмоқда. Шунинг учун ҳам бутун дунё прогрессив кишилари уни сабрсизлик билан кутишади. Республикамиз кишилари, маданият аҳли, кўп сонли кинематографчиларимиз V кинофестивалга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрдилар. Аввалги фестиваллар каби бешинчи анжуманни ҳам юксак савияда ўтказиш республикамиз санъаткорларининг, тошкентликларнинг, хусусан, кинематографчиларнинг эзгу мақсадидир.

Биз Тошкентга ташриф буюраётган фестиваль қатнашчилари ва меҳмонларига «Хуш келибсиз, азиз дўстлар!» деймиз.

Дўстлик даврасига марҳабо!

ОЛТИН КЎПРИК

ЖИГЖИД,
кинорежиссёр, Монголия.

Тошкент кинофестивали ҳақида гапирганда унинг халқаро аҳамияти тўғрисида алоҳида тўхтаб ўтиш керак. Мен бу анжуманнинг тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига қўшаётган баракали ҳиссасини астойдил олқишлайман. Кинофорум айни вақтда жаҳон кинематографияси тараққиётига кўмаклашмоқда, ҳозирги давр киносанъати олдида турган актуал вазифаларни ҳал қилиб беришда муҳим роль ўйнаяпти. Мен шу вақтга қадар жуда кўп халқаро кинофестивалларда иштирок этдим. Лекин Тошкент кинофорумидек энг демократик анжуманни кўрганим йўқ. Фестивалнинг бундай руҳда бўлиши эндигина кинематография оламига кириб келаётган, куни кеча илк фильмини суратга олишга муваффақ бўлган мамлакатларга катта қулайлик туғдирмоқда. Биз яхши биламизки, бошқа мамлакатларда ўтказилаётган кинофестивалларнинг бир қатор шартлари бор. Шу боис аксарият ёш кинематография давлатлари бундай ижодий кўрикларда қатнашишдан маҳрум. Тошкент анжумани санъат фестивалларида четда қолиб келаётган ана шу эллар кинематографчиларига кўп нарса бермоқда. Булар нималарда кўринади! Биринчи навбатда тажриба ва маҳорат улашишда, умумий масалаларни биргалашиб муҳокама қилишда, қолаверса, тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун курашда кинонинг ролини янада оширишда кўзга ташланади. Тошкент кинофестивали айни вақтда жаҳон кинематографиясида сўнгги икки йил мобайнида қўлга киритилган ютуқларни кенг пропаганда қилади. Биз ҳам бошқа хорижий кинематографчилар каби бундай имкониятлардан баҳраманд бўлаётганлигимиздан хурсандмиз ва ўз миннатдорчилигимизни билдирамиз.

МАҲОРАТ МАКТАБИ

Зикир МУҲАММАДЖОНОВ,
актёр, СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати.

Маданий ҳаётимизда яна бир унутилмас воқеа юз бермоқда. Тошкент кинофестивали ер юзининг турли бурчакларидаги дўстларимизни — тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига астойдил бел боғлаган прогрессив кишиларни, қардош республикалар кинематографчиларини бу ерга бошлаб келди.

Фестиваль катта ижодий мактаб. Ундан кўп нарсаларни кутяпмиз. Шубҳасиз, санъаткор ва давр, кино ва замон, тажриба ва маҳорат, ижодий алоқа ва ҳамкорлик мавзуида бўладиган суҳбатлар, фикр алмашувлар ҳар биримиз ва ҳаммамиз учун муҳим аҳамият касб этади.

Бу галги учрашув кунлари Тошкент кинофестивалининг ўн йиллигини нишонлаймиз. Шуни алоҳида фахр ва ифтихор билан айта оламизки, анжуманимиз ана шу давр мобайнида ғоят катта ишларни бажара билди. У ўзининг энг асосий ва биринчи мақсади — тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига ҳисса қўшишда ажойиб ютуқларни қўлга киритди. Конкрет мисол сифатида уч қитъа кинематографиясида тинчликни улуғловчи, тинчликка чорловчи, нотинчликни қораловчи, урушни фош этувчи, ҳамжиҳатликка чақирувчи фильмлар кескин кўпайганлигини айтиб ўтамиз. Тошкент кинофестивали дунё кинематографияси тараққиётини тезлаштирмоқда.

Бугун пойтахтимиздаги муҳташам Санъат саройида старт оладиган навбатдаги кинофорум қатнашчилари ва меҳмонларини қизғин табриклаймиз.

ҲАЁТ РАНГ-БАРАНГ

КИНООБЗОР

Тошкент кинофестивалининг аввалги тўрттаси давомида ўнлаб мамлакатларнинг бадиий, ҳужжатли, илмий-оммабоп ва мультипликацион фильмлари намойиш қилинди. Фестиваль ҳужжатли экрани кино ихлосмандларини қатнашчи мамлакатларнинг ижтимоий-сиёсий ва маданий ҳаёти кўринишлари, шунингдек, ҳаётдаги муҳим ўзгаришлар ва янгиликлар билан таништирди.

Биринчи Тошкент кинофестивали кунларида Сенегал расмий вакили Полен Вийеранинг таъкидлашича, Тошкент кинофестивали Африка қитъаси экран аҳлларига ўз ижод намуналарини халқаро миқёсда илк марта кенг намойиш қилишга қулай шарт-шароит яратиб берган.

Дарвоқе, фестиваль экранларида Африканинг бир қатор мамлакатлари миллий кинематографияси ўзининг дастлабки саҳифасини очди. «Ўн йил давом этган дўзах» (Жазоир), «Миллатлар туғилиши» (Камерун), «Миллий фестиваль ҳақида репортаж» (Гвинея), «Учинчи кун» (Чад республикаси) каби ҳужжатли киноленталар мавзу ва мундарижасига кўра бир-биридан фарқлансада, лекин уларда инсон ер юзида тинчлик учун, бахт-саодат учун яшайди деган бир умумлашма ғоя илгари сурилади.

1972 йил Тошкент фестивали экранида «Тўхта, геноцид» деган кинолента ҳам намойиш қилинди. Бангладеш режиссёри Зоҳир Райҳон ўз фильмида халқининг оғир кунлардаги фожиасини кўрсатиш билан оммани курашга даъват этган. Автор интонациясида публицистик ҳарорат кучли. У реакция ва империализм кирдикорларини фош этади. «Бангладеш озодлиги учун кураш» деган кинолента эса З. Райҳоннинг бевақт вафоти туфайли тугалланмай қолди. Кинорежиссёр асарларидаги чуқур гуманистик мотивлар Тошкент экранларида баралла жаранглади.

Учинчи Тошкент кинофестивали аввалги фестивалларга қараганда ўз географик доирасини анча кенгайтирди. Унинг экранида сиёсий публицистик асарлар салмоқли ўрин эгаллади. Сурриялик киноҳужжатчиларнинг «Стратегия объектлари» ва «Қотиллар» каби публицистик фильмлари шулар жумласидандир. Бу ленталар исроиллик агрессорларнинг ёвузликларини фош этди. Экранда исроиллик учувчиларнинг ваҳшиёна учишлари оқибатлари: арабларнинг ёндирилган уйлари, ҳалок бўлган гўдаклар ва оналарнинг жасадларини кўрамиз. Экран шу тариқа урушга қарши курашга даъват этади, ер юзида барқарор тинчлик учун курашга чорлайди.

Иккинчи картинада қаҳрамон Чили халқининг ҳарбий хунтага қарши олиб бораётган кураши тасвирланган. Биз Сальвадор Альенденинг умрининг сўнгги дақиқалари олдида айтган сўзларини эшитамиз: — «Тарих бизники, тарихни халқ яратади».

Кинокадрларда Чили халқининг оташин қўшиқчиси ва шоири Виктор Хара куйлайди. Халқ қўшиқчиси Сантьяго стадионида минглаб прогрессив кайфиятдаги кишилар қаторида ҳалок бўлди. Бироқ, қотиллар халқнинг эрк қўшиғини ўлдиролмадилар. Халқ карвони ҳарбий хунтанинг тақиқ ва таҳдидига қарамай, севимли шоирини охирги йўлга узатади. Кўринишлар эмоционал кучи билан томошабинни ҳаяжонга солади ва ҳарбий хунта ёвузликларини фош этадиган айбномага айланади.

1976 йилга келиб, Тошкент кинофестивали орбитасига расмий равишда яна бир қитъа мамлакатлари вакиллари қўшилди. Шундай қилиб унинг эмблемасига «Осиё, Африка ва Лотин Америкаси IV халқаро кинофестивали» деган сўзлар ёзиб қўйилди. Мазкур кинофестиваль ҳам энг демократик, энг халқчил фестивалга айланди. Одатдагидек, бу анжуманда ҳам ўзининг миллий киносини эндигина ривожлантираётган мамлакатларнинг бир нечта фильми намойиш этилди. «Ҳаёт байрами» (Ангола), «Янгича ўқитиш» (Лаос), «Амилкар Кабрал мероси — Гвинея-Бисау республикаси учун» (Гвинея-Бисау) «Қишлоқ», «Умумий ишимиз» (Шри Ланка) каби ленталар томошабинларни мустақилликка эришган, социал тараққиёт йўлини танлаган ва бу йўлдан оғишмай бораётган, яқин ўтмишдаги мустамлакачилик асоратига барҳам бериб, мавжуд қийинчиликларни бартараф қилаётган халқларнинг миллий озодлик ҳаракати ва янги тарих саҳифалари билан таништирди.

Лотин Америкаси мамлакатлари экран публицистлари келтирган асарлар орасида «Пуэрто-Рико», «Биринчи интервенция», «Давлат тўнтариши», «Бешинчи чегара» каби картиналарни таъкидлаб ўтамиз. Бу ленталар революция ва кинонинг узвий алоқасидан ёрқин далилдир. Авторлар ҳужжатли кино жанрига ижодий ёндашганлар, экран тасвирий имкониятларидан унумли фойдалана билганлар. Масалан, Панама канали зонасидаги ижтимоий-сиёсий ғалаёнлар ва сиёсий намойиш манзараларини эслайлик. Панама халқи ўз территориясини батамом озод қилиш учун Америка империализмига қарши кескин кураш олиб бормоқда.

«Тингла, Чили» фильмида ВГИК қалдирғочи Клавихоннинг ҳаяжонли овозини эшитамиз: «Ўртоқ, қўзғол! Эртага биз минг-минглаб кишилар бўламиз. Бу — курашнинг бошланишидир ва қандай бўлмасин биз тантана қиламиз». Кинокамера публицист қўлида кучли мафкуравий қурол вазифасини ўтайди.

Анъанавий Тошкент кинофестивалининг ҳужжатли экрани ҳар гал улуғ ғоялар минбари бўлади. Планетамиздаги йирик киномарказлардан бирига айланган Тошкент шаҳримиз эса, улуғ ғоялар жарчилари — киноҳужжатчиларнинг сафларини йилдан-йилга, фестивалдан-фестивалга кенгайтиришга имкон берди. Навбатдаги бешинчи кинофестиваль ҳам прогрессив йўналишдаги экран аҳлларининг сафларини янада жипслаштириш ҳамда уларнинг ҳамкорликларини мустаҳкамлаш ва ижодий анъаналарни ривожлантириш борасида муҳим воқеа бўлажаклигига ишончимиз комил.

Б. ҲАСАНОВ,
санъатшунослик кандидати.

БИРИНЧИ БЎЛИБ

КИНОФОРУМ ЎЗБЕКИСТОН ФИЛЬМЛАРИ БИЛАН БОШЛАНАДИ

Ўзбекистон кинематографчилари Осиё, Африка ва Лотин Америкаси бешинчи халқаро кинофестивали расмий программасига иккита янги фильм ҳавола этдилар. Булардан бири атоқли кинорежиссёр, СССР халқ артисти Малик Қаюмовнинг республика илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудиясида яратилган «Паранжи» фильмидир. Маълумки, бу асар яқинда Ереванда ўтказилган Бутуниттифоқ кинофестивалида махсус совринга сазовор бўлди. Иккинчи картина эса, Ўзбекистон ва Югославия кинематографчилари ҳамкорликда экранлаштирган «Муҳаббат ва ғазаб» бадиий фильмидир. Таниқли кинорежиссёрлар Р. Ботиров, Ж. Ристичлар раҳбарлигида суратга олинган бу кинолентада Совет ва Югославия халқлари дўстлиги ҳақида ҳикоя қилинади. Асарда «Ўзбекфильм» киностудиясининг таниқли актёр ва актрисалари иштирок этган.

Шуниси қувончлики, республикамиз кинематографчилари яратган худди шу фильмлар Тошкент кинофестивалининг расмий программаларини бошлаб беради.

ТАНИШИНГ: ФЕСТИВАЛЬ ҚАТНАШЧИЛАРИ

ЕТТИНЧИ КАПУР

— Ўн олти ёшимда биринчи ролимни яратдим.

— Дунёга машҳур кинорежиссёр ва киноактёрнинг фарзанди учун бу ёшда фильмда суратга туша бошлаш бир мунча кеч эмасми?

— Кеч бўлиши мумкин. Лекин мен бу ҳақда, яъни ижодимни эрта ёки кеч бошлаш тўғрисида ўйлаб кўрганим йўқ. Фақат Раж Капурнинг ўғли бўлганлигим, бинобарин, кинодаги илк қадамим отамнинг юзини ерга қаратмаслиги ҳақида ўйлаганман. Шу боис кўп кутишга, кузатишга, ўрганишга, ўқишга, аниқроғи, тайёрланишга тўғри келди. Бўлмасам, ўн уч ёшимда мамлакатимизга таниқли кинорежиссёрлардан бири ўз фильмига таклиф қилган эди.

— Демак, машҳур санъаткорга фарзанд бўлиш ҳам қийин?

— ...

Риши Капур отасига муносиб фарзанд бўлиб ўсаётганлигини киносанъати оламига ташлаган биринчи қадами — «Менинг исмим масхарабоз» фильмидаги кичик ролидаёқ исботлади. Томошабинларнинг ёдида бўлса керак, Риши бу картинада бош қаҳрамоннинг болалигини ўйнаган.

Отаси экранлаштирган икки серияли рангли «Бобби» бадиий фильми Ришига ҳақиқий шуҳрат келтирган асардир. Картина сценарийси Риши учун махсус ёзилган. Лекин, дейди Раж Капур, ўғлимнинг муваффақияти сири бунда эмас. «Айб»ни Ришининг ижрочилик маҳоратидан қидирмоқ керак...

Икки ёшнинг драматик тақдири ҳақида ҳикоя қилувчи «Бобби» фильми қарийб бир ярим йил давомида Ҳиндистон экранларидан тушмади. Мамлакат кинематографиясининг бирор намунаси ҳали бу қадар катта шов-шувга, қизиқишга сабаб бўлмаган эди. Асар кўп ўтмай чет элларда, жумладан, бизнинг мамлакатимизда, хусусан, Тошкент кинофестивалида кўрсатилди. Республикамизда ҳозирга қадар бу ажойиб картинани кўрмаган кино мухлиси ниҳоятда кам топилса керак.

Ёш актёрнинг ютуқлари боиси ҳақида гапиришдан олдин унинг ижодий биографияси ҳақида икки оғиз тўхтаб ўтмоқчимиз. Риши ҳам бошқа ҳинд санъаткорлари каби махсус мактабда ёки олий билим юртида махсус таълим олган эмас. Киносанъати ҳақида нимаики билган бўлса, ҳаммаҳаммасини оиласидан ўрганди.

«Бобби»дан сўнг Риши Капур жуда кўп фильмларга таклиф қилинди. Масалан, биргина 1974 йилнинг ўзида у бир йўла саккиз картинада суратга тушди. 1975 йилда эса, мамлакатнинг ўн беш кинорежиссёри ўз асарининг сценарийсини биринчи бўлиб унга тутқазди. Риши бу картиналарнинг аксариятида бош қаҳрамон ролини ўйнаган. Шу тариқа у «Кобра одам», «Лайли ва Мажнун» каби бир қатор бадиий фильмларда бир-бирига ўхшамаган ранг-баранг образлар яратди.

Хўш, эндигина йигирма олти ёшга тўлган Риши Капур ижодий зафарларининг сири нимада? Бунга биринчи навбатда «меҳнат»да деб жавоб берамиз. Чунки, ёш санъаткор ўзига топширилган ролни фақат ва фақат меҳнат билан қиёмига етказади. Мисол учун у «Бобби»даги иши устида роппа-роса бир ярим йил тер тўкди. Бир йўла бир нечта асарда қатнашганида ҳам кўп ишдан қочмади. Иккинчи бир манба эса, отасининг ижрочилик анъаналарини пухта ўзлаштириб олганлигидадир. Риши учун характерли бир фазилат шундаки, партнёрни ниҳоятда қадрлайди, у билан яхши ишлашга, иложи бўлса ундан ўрганишга интилади. Актёр тўртинчи кинофестиваль кунлари қилган суҳбатимизда «Менинг исмим масхарабоз» фильмида ўзига партнёр бўлган таниқли совет санъаткори Ксения Рябинкина ҳақида алоҳида эҳтиром билан гапирган эди. Ўшанда биз Риши Капурдан «Шахсан сизнинг ҳаёт ва ижодингизда Тошкент фестивали қандай роль ўйнамоқда?» деб сўрадик.

— Бир сўз билан айтсам, беқиёс! — деди у. — Конкрет фактлар керак бўлса, мана бундай. Биринчидан, бу ерга келиб янгидан-янги дўстлар орттиряпмиз. Биласиз, Шарқимизда дунёга келгач, биринчи галда дўст орттир деган ибратли нақл бор. Қолаверса, ижодий юксалишда дўстлар ва улар ижодининг роли катта бўлади. Иккинчидан, кинонинг ижтимоий ҳаётдаги ўрнини тобора чуқурроқ англаб етяпмиз. Масалан, синфий курашлар ҳақидаги фильмларда қатнашиш истаги мана шу Тошкентда пайдо бўлди. Энг муҳими, дилимда тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун кураш ишига баракали ҳисса қўшиш иштиёқи кучайди. Отам ҳам, акаларим Шами, Шахи, Рандхир ҳам худди шу фикрда.

Риши Капур ҳам отаси каби Тошкент кинофестивалларида мунтазам актив қатнашиб келмоқда. У биринчилардан бўлиб бешинчи кинофорумда иштирок этиш истагини билдирди. Капурлар авлодининг истеъдодли давомчиси фестиваль программасида кўрсатиладиган бадиий фильмда ҳам эсда қоларли образ яратган.

Ю. БЕРДИЕВ.

КИНЕМАТОГРАФИЯ МЕРИДИАНЛАРИДА

ЯГОНА МАҚСАД

Жазоир кинематографияси ёш, аммо аллақачон ривожланиш йўлига тушиб олган мамлакатлардан биридир. Бу ерда 1964 йилдагина илк қисқа метражли бадиий фильм экранлаштирилди. Унда Ватан мустақиллиги учун олиб борилган жанглар вақтида ота-онасидан ажралган жазоирлик гўдакларнинг аччиқ қисмати ҳақида ҳикоя қилинади. Француз Жак Шарби раҳбарлигида суратга олинган бу картина 1965 йили Москва халқаро кинофестивалида кўрсатилиб, кўпчилик эътиборини тортди. Асар ҳақида машҳур кинорежиссёр ва киноактёрлар илиқ фикр билдиришди. Масалан, атоқли совет санъаткори, СССР халқ артисти Сергей Герасимов «картина кўп нарсадан далолат беради, энг муҳими, Жазоир яқин орада ўзининг ҳақиқий фильмини яратади, бунга шахсан мен астойдил ишонаман», деган эди.

Шундай бўлди. Кўп ўтмай, мамлакатнинг энг йирик кинолентаси — «Йўл» экранлаштирилди. Муҳаммад Риад режиссёрлик қилган бу фильм мамлакат учун шунинг учун ҳам қадрлики, у Жазоирни озод қилиш миллий фронти жангчиларининг ҳаёти ва курашига бағишланган эди. Бу асар ёш мамлакат маданий ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Уни томошабинлар катта қизиқиш ва хурсандчилик билан кутиб олдилар. «Йўл» узоқ вақт экранлардан тушмади. Қисқа вақт ичида хорижий эллар тилларига таржима қилинди. Худди шу асар 1968 йили Осиё ва Африка мамлакатларининг биринчи Тошкент кинофестивалида Жазоир кинематографияси намунаси сифатида кўрсатилди. Куни кечагидай эсимизда. Фильмнинг ўзига хос режиссураси, актёр ва актрисаларнинг жозибали ўйини, оператор изланишлари фестиваль қатнашчилари ва меҳмонларда, тошкентлик санъат мухлисларида мароқли таассурот қолдирди. Кинорежиссёр М. Риад томошабинлар билан учрашувларда, журналистларга берган интервьюсида ўз фильми шундай катта халқаро анжуманда намойиш қилинганлигидан, у ҳақда машҳур совет санъаткорларининг фикр-мулоҳазаларини эшитганлигидан мамнун бўлиб гапирди.

Муҳаммад Лахдар ҳам Жазоирнинг тажрибали кинорежиссёрларидан. Унинг «Оресдан эсган шамол», «Ҳасан Терро», «Декабрь» каби бадиий фильмлари бор. Иккинчи асар ғоят муҳим мавзу — мамлакатда олиб борилган озодлик кураши ҳақида ҳикоя қилади. Учинчи картина эса, бутун дунёга маълум фаластинликлар масаласи тўғрисидадир. «Оресдан эсган шамол» 1967 йили Москва халқаро кинофестивалида кўрсатилган. «Декабрь» эса, худди шу кинофестивалнинг етмиш учинчи йилги расмий программасида намойиш қилиниб, обрўли жюрининг баҳосига сазовор бўлди.

Ҳозирги Жазоир кинематографиясида замоннинг актуал проблемаларини ўртага ташлайдиган бундай асарлар тобора кўпайиб бормоқда. Мамлакатда кино маданиятига алоҳида эътибор билан қаралаётир. «Кино санъатини Ватанимиз ижтимоий ҳаётида муҳим роль ўйнайдиган даражага кўтариш биз, кинематографиячиларнинг ягона мақсадимиздир», дейди Муҳаммад Лахдар.

О. НАЗАРОВ.

Воқеа арафасида

„ТОШКЕНТ" АВТОВОКЗАЛИ

Ҳозир Ўзбекистонда 1500 дан зиёд, шу жумладан, 1212 шаҳарлараро ва шаҳар автобус маршрутлари мавжуд. Ҳар куни автобус, трамвай, троллейбус, такси хизмати орқали 4 миллиондан ортиқ пассажир ташилади. Пассажирлар оқимининг тахминан 40 проценти Ўзбекистон пойтахти —Тошкентга тўғри келади. Ҳар куни Тошкентда 1,5 миллион пассажир транспорт воситалари ёрдамида ўз манзилига етказилади.

— «Тошкент» автовокзали Ўрта Осиёдагина эмас, балки мамлакатимизда энг улкан ҳисобланади, — дейди Тошкент область автовокзал ва автостанциялар бирлашмасининг директори Р. Раҳмонбердиев. — У ўз архитектураси, қурилиш услуби жиҳатидан ўзгача. Мармар ва ойнавандли кошона, гўзал бадиий нақшлар билан безатилган автовокзал ҳар бир кишида катта таассурот қолдириши, табиий. Янги автовокзалда 45 маршрутдаги автобуслар ҳар куни 220 йўналиш бўйича қатнайди. Замонавий автобусларда Ўзбекистоннинг барча область, шаҳарларига бориш мумкин. Айни вақтда пассажирларга иттифоқдош республикалар пойтахти — Душанба, Олмаота, Фрунзе, Ашхобод ҳамда Ўрта Осиё республикаларининг бошқа йирик шаҳарларига жўнаб кетиш имконияти яратилган.

— «Тошкент» автовокзали пойдевори, — ҳикоя қилади қурилиш прораби А. Макаров, — 1974 йилнинг баҳорида қўйилган эди. Шу вақтдан буён 100 минг кубометрга яқин тупроқ ишлари бажарилди. Ноёб иншоот қурилишида 6 минг кубометр бетон ётқизилиб, 1000 тоннага яқин металл конструкциялар монтаж қилинди. Вокзал биноларини пардозлашда 8 минг кубометр мармар сарфланди. Қурилишда «Узавтострой» трестининг аҳил коллективи жонбозлик кўрсатиб ишлади.

— «Узавтотранстехника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг қўли гул усталари «Тошкент» автовокзалини безашда қатнашганликлари билан фахрланадилар, — дейди бирлашманинг мазкур объектдаги раҳбари Т. Иброҳимов, —Автовокзалнинг ҳар бир қисми юксак дид билан шаклланишида ижодий изландик. Меъморлар фикрини қурувчилар билан рўёбга чиқардик. Ҳамкасбларим —рассом архитекторлар Л. Михель, Ю. Бортник, бадиий ишларнинг янги технологияси бўйича маслаҳатчи-рассомлар Ф. Бортник, А. Демартино, безакчи А. Пирогов, айниқса, фидокорлик билан ишлашди.

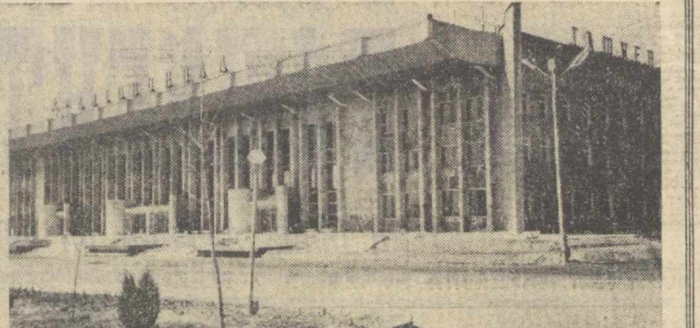

Чиндан ҳам «Тошкент» автовокзали мураккаб иншоотлар комплексидан иборат. У 8 гектардан зиёд майдонни эгаллайди. Пассажирларга юксак маданиятли хизмат кўрсатиш мақсадида барча шароитлар яратилган. Билет сотиш залида 22 билет кассаси очилади. Улар орасида «Аэрофлот», олдиндан билет сотиш, имтиёзли юриш ҳуқуқига эга бўлган пассажирлар учун махсус кассалар бор. Уларнинг барчасида билет-ҳисоблаш машиналари ўрнатилган. Автовокзалда алоқа воситасининг 13 тури мавжуд. Улар орқали маршрутлар ҳаракати бўйича исталган маълумотни олиш мумкин.

Ҳавони мўътадиллаштирувчи кондиционерлар, барча қулайликлари бор кутиш зали, газета-журналлар дўкончалари, она ва болалар учун ажратилган махсус хоналар йўловчилар хизматида. 7 фаввора автовокзал ҳуснига-ҳусн қўшади. Шаҳарлараро маршрутлар бўйича қатновчилар учун алоҳида меҳмонхона қурилган. Бу ерда дам олиниб, яна йўлга, тушилади.

«Тошкент» автовокзалини дўстлик қурилиши дейиш мумкин. Унинг лойиҳасини Қозоғистон архитекторлари тузишган, Бино жиҳозларининг айрим қисмини қардош Венгрия Халқ Республикаси етказиб берди. Кутиш зали, она ва болалар учун хоналардаги барча мебеллар Венгрия ва Германия Демократик Республикаси корхоналарида ишланган.

Тошкент метросининг сўнгги бекати — Собир Раҳимов станциясида тушиб, «Тошкент» автовокзалига чиқиш мумкин. Бу ҳам йўловчилар учун катта қулайлик туғдиради.

Республикамиз пойтахтида яна бир улкан кошона қад ростлади. Бир вақтнинг ўзида 2200 пассажирни қабул қиладиган «Тошкент» автовокзали ишга туширилиш арафасида.

Ҳ. СУЛТОНОВ.

Суратларда: «Тошкент» автовокзалининг ички ва ташқи кўринишлари.

И. Глауберзон фотолари.

ФАРЗАНД, ОИЛА, КОЛЛЕКТИВ

БОЛА БОШИДАН...

КПСС XXV съезди қарорларида коммунизмнинг муносиб қурувчиси бўлган янги кишини тарбиялаб вояга етказиш бутун ишимиздан муносиб ўрин олиб келаётгани алоҳида қайд қилинган. Шу жиҳатдан фарзандлар тарбиясида оила ва мактаб коллективи олдига қўйилган вазифалар кўлами ва масъулияти ғоят кенг ва каттадир. СССР Конституциясида таъкидланганидек улар болаларни тарбиялаш тўғрисида ғамхўрлик қилишга, уларни социалистик жамиятнинг муносиб аъзолари қилиб ўстиришга даъват этилгандирлар. Редакциямиз республиканинг турли районларидан бола тарбиясига оид кўплаб хат-хабарлар олиб турибди. Биз «Фарзанд, оила, коллектив» рубрикасини давом эттириб, ана шу хатлардан баъзиларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

Касбим ўқитувчи, салкам олтмиш йил давомида ёш авлодга илм ва ҳаёт сабоқларини ўргатмоқдаман. Кўп оилаларда ўғил ва қизлар тарбиясига алоҳида масъулият билан қаралаётгани, бу иш келгусида уларнинг оила учун ҳам, жамият учун ҳам фойдали инсон бўлиб етишувини кўзлаб олиб борилаётганини кўриб беҳад қувонаман.

Касб-корим ҳар доим ёшлар ўртасида бўлишни, ота-оналар билан тез-тез суҳбатлар ўтказиб, уларнинг бола тарбиясини қандай олиб бораётганидан мунтазам бохабар бўлиб туришни тақозо этади. Тўғри, болалар ҳақида яқиндан ғамхўрлик қилиб, уларни социалистик жамиятимизнинг муносиб аъзоси қилиб ўстириш борасида ибратли ишлар қилаётган оилалар кўп. Аммо, шундай оилалар ҳам борки, уларда тарбиявий ишлар бир оз нотўғри йўлга қўйилгандир. Баъзи ота ва оналар кўра била туриб ўғил ва қизларига нисбатан ортиқча ғамхўрлик ва фидойилик кўрсатмоқдаларки, бу эса ўз навбатида фарзанд тарбияси учун фақат зарар келтирмоқда. Шундай ҳам бўлмоқдаки, баъзи ота ва оналар ўзларини ҳамма нарсадан қисиб ва бебаҳра қилиб бўлса ҳам бутун борлиқларини ўғил ва қизларига бахшида этмоқдалар. Улар учун «ой боқса ҳам, кун боқса ҳам менинг боламга боқсин» кабилида иш юритиш одат тусига кириб қолган. Бола тарбиясига ана шу хилда нотўғри ёндашилаётгани сабабли бундай оилаларда болалар кўп ҳолларда жоҳил ва тантиқ, бебош ва танбал, анқов ва ишёқмас бўлиб ўсяпти, айрим ёшлар эса енгил-елпи ҳаёт кечиришга ружу қўймоқдалар.

Яқинда Тошкент шаҳар халқ суди Октябрь районида истиқомат қиладиган бир группа ёш йигитларни безорилик ва ўғрилик қилгани учун суд қилиб, турли муддатларга жазо чораси кўрди. Суд жараёнида улар уйларида нотўғри тарбия олгани, ота ва оналари фарзандларининг қўлини совуқ сувга урдирмай, уларни ёшликданоқ осон турмуш кечиришга ўргатишгани маълум бўлди. Улар болаларининг эркаликларини кўтариб, оғзидан чиқмасданоқ ҳамма талабларини бажаришга, кўнгиллари истаган нарсани шу ондаёқ муҳайё қилишга кўниктириб қўйишган. Фарзандлари уйига кўчадан кеч келса, қаерда эканлигини суриштиришни, маст бўлиб қайтса, ким билан ва қандай пул эвазига ичганини суриштиришни ўзларига эп билишмаган. Натижада ресторанма-ресторан юриш, бебилиска топилган пулни ичкиликка сарфлаб маст ҳолда безорилик қилиш ана шу эркатой йигитчаларнинг кундалик одати бўлиб қолган. Иш шунга бориб етдики, З. Собиров, Л. Мусаев, Ш. Сойипов, К. Жўраев ва уларнинг яна бир неча безори ошналари ароқ олиш учун ёнларида пул қолмаганидан кейин талончилик қилиш, кишиларнинг пул ва қимматбаҳо буюмларини тортиб олиш билан шуғулланишган.

Халқимизда бола азиз, одоби ундан азиз, деган яхши мақол бор. Боланинг одобли бўлиши ота-она ва фарзанд ўртасида ёшликданоқ тўғри муносабат ўрнатилишига, ота-оналарнинг гап-сўз ва юмушда уларга шахсий ибрат кўрсатишига, муҳими ҳар қандай нотўғри ишдан болани ўз вақтида қайириб олишига боғлиқдир. Яқинда шаҳримиздаги марказий универмагда бир воқеанинг гувоҳи бўлдим. Пештахта ёнида бир аёл чиройликкина туфлини хоҳлан-қирамай кўздан кечираётган эди. У сотувчининг саволига иккиланиб жавоб қайтарди:

— Ўзи яхши-ку, бироқ қизимга ёқмайдими, деб турибман. У фақат чет эл туфлисини олишни тайинлаган эди.

Сотувчи гарчи ҳозир шаҳримизда ишлаб чиқарилаётган пойафзаллар чет элникидан сира қолишмаётганини, аксинча кўркам ва пишиқлиги билан улардан ўтиб кетишини ҳар қанча тушунтирса ҳам аёл, «ўзимга эмас, қизимга олмоқчи эдим», деб пештахтадан нари кетди. Бу аёлнинг ўз вақтида қизига яхши тарбия бермагани, уни инжиқ ва тантиқ қилиб ўстиргани шундоққина сезилиб турарди.

Бундай кайфият кўп оилаларда ўзаро жанжал ёки дилсиёҳлик келтириб чиқараётганини кўп кўрганман. Энди бирров кўз олдингизга келтиринг-а: қўшнингизнинг 6-синфда ўқиётган қизи шкафда осиғлиқ қатор-қатор кийимларини титкилар экан, онасига асабийлик билан гап уқтиради: «Ҳаммада бор-у, менда йўқ, яхши кийим қанақа бўлишини мактабга борсангиз билардингиз». Қизининг бундай эркалигига кўникиб қолган она уни ўз вақтида қайириб ташламаган. Аксинча, у инжиқ қизининг навбатдаги талаби билан шу ондаёқ ўша мактабдошининг эгнидаги «фасон» кўйлак, пальто ёки оёқ кийимидан қизига олиб бериш учун магазинга боришга ўрганиб қолган. Гарчи унинг ўзи умри бино бўлиб бундай қимматбаҳо кийим киймаган бўлса ҳам ана шу қизини деб оилавий жамғармасини кисиб-қимтишга ҳам мажбур бўлади.

Халқимизда боланинг одоби бошидан деган нақл бор. Ўғил ва қизнинг келгусида эл-юртга қайишадиган, меҳнатсевар бўлиб етишуви ҳам, ишёқмас, фақат енгил ҳаётни кўзлайдиган, танбал бўлиб ўсиши ҳам оила, маҳалла ва мактабда қандай тарбия олганига боғлиқдир. Шуни таъкидлаш керакки, тарбия соҳасида ҳеч қандай майда, икир-чикир ишлар бўлмайди. Бола табиатан катталарга тақлид қилишни севадиган бўлгани учун ҳам ота-она ва мактаб ўқитувчилари ана шунга алоҳида эътибор беришлари зарур. Баъзи кишилар борки, яхши ўйланмай қилинган иш ёки чуқур мулоҳаза қилмай айтилган сўз натижасида ўғил ёки қизларининг характерида кескин ўзгариш бўлаётганига ўзлари сабабчи эканликларини ўйлаб ҳам кўрмайдилар. Масалан, ҳар куни эрталаб дарс бошланишидан олдин у ёки бу мактаб дарвозаси ёнига келиб тўхтаётган «Жигули» ёки «Волга» автомашиналаридан мактаб ўқувчисининг гердайиб тушиб келаётганини ва унинг ўртоқларига қиё боқмай «мени кўрдингизми» дегандай керкайганича ўтиб кетаётганини кўриш мумкин. Тўғри, уларни шахсий ёки идорага қарашли енгил автомашинасида ғамхўр оталари йўл-йўлакай мактабга келтириб қўйишяпти. Аслини олганда даставвал эътибор бермаса ҳам бўладиган бўлиб туюлган бундай майда воқеалар ҳам тарбиявий ишга салбий таъсир кўрсатмоқда. Энди ана шу мактаб биносига бир кириб кўринг-чи, кўп ўқувчиларнинг эгнида сўнгги модада тикилган костюм, ҳатто ўқитувчиларининг ҳам етти ухлаб тушига кирмаган қимматбаҳо пальто, ажойиб «платформа» туфлиларни кўрасиз. Гарчи мактаб ўқувчилари учун ягона нусхада тикилган оддий, хушбичим форма кийими шарт қилиб қўйилган бўлса ҳам, баъзан айрим ўқувчиларнинг эгнидаги ана шу форма ғоят қимматбаҳо материалдан тикилганлигини кўриш мумкин. Сирасини айтганда, мактаб формасидаги бундай фарқ ҳам у ёки бу ўқувчининг келгусида мол-мулкка, зеб-зийнатга, бойликка ружу қўядиган ва ҳатто ўзининг бутун фаолиятини ана шу мақсадга қаратадиган киши бўлиб ўсишига бир туртки бўлиши мумкин. Мен шу хусусда кўп ота-оналар билан суҳбатлашдим, уларга «ўғил-қизларингиз ҳали ёш, бундайроқ кийим олиб берсангиз ҳам бўлаверади-ку» деганимда улардан «имкониятим бўлгани учун олиб бердим, ахир биз фарзандларимиз учун яшаяпмиз-ку» деган жавобларни эшитишга ҳам тўғри келяпти.

Касбим тақозоси билан тез-тез шаҳримиздаги у ёки бу мактабга бориб туришга тўғри келади. Яқинда шундай учрашувлардан бирида ёш бир ўқитувчи қиз чўнтагидан гавҳар кўзли тилла зирак олиб кўрсатди. «Қуйи синфдаги ўқувчим тақиб келибди. Онаси туғилган кунига атаб олиб берганмиш. Йўқотиб қўймасин деб олиб қўйдим. Ҳали онаси келганида қайтариб бераман», — деди у. Унинг нега бундай қилгани сабабини тушундим. Чунки ёш болага туғилган кунида бунчалик қимматбаҳо буюм совға қилишнинг ўзи одобдан эмас. Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, баъзи оилаларда азалдан қонун бўлиб келаётган ана шундай тартиб-қоидаларга хилоф тарзда иш қилинмоқда. Совға қимматбаҳолиги билан эмас, балки бола учун яхши бир хотира бўлиб қолиши билан азиз эканлиги унутиб қўйилмоқда. От изини той босар, деганларидек оиладаги бундай нотўғри тарбия болага ҳам ўз таъсирини кўрсатмай қолмайди. Баъзи мактаб ва синфларда ўқувчиларнинг ўз ўртоғи туғилган кунида китоб, авторучка, бир даста гул ва бошқа шу каби оддий нарсалар ўрнига ўзаро пул тўплаб бирор қимматбаҳо буюм, чунончи, тилла зирак ёки узук, хрустал идиш кабиларни совға қилиши оддий бир ҳол бўлиб қолаётгани сабабини ҳам ана шунда деб билмоқ лозим.

Бола тарбияси шундай оддий маънавий ҳақиқатлар билан узвий боғлангандир. Халқимиз томонидан яратилган инсон турмушининг мана шундай оддий қонун-қоидаларини ҳар бир ота-она пухта ўзлаштириб олмоғи ва улар болалар учун маънавий кўникмага айлантирилмоғи лозим. Токи ҳар бир ўғил ва қиз ёшлик чоғиданоқ ўз атрофидагиларга яхшилик қилишга интиладиган, уларга қувонч бахш этадиган, инсон қадр-қиммати ва номуси ҳақидаги тушунчани тўла англаб оладиган бўлсинлар. Ана шу оддий тушунча ва одатлар асосидагина фарзандларимизнинг чинакам инсон бўлиб етишувини таъминлаймиз.

Оқилхон ШАРОФИДДИНОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

СПОРТ

БОКС:

ЖАҲОН ЧЕМПИОНЛАРИ

Белградда чарм қўлқоп усталари ўртасида ўтказилган жаҳон чемпионати баҳслари ниҳоясига етди. Совет боксчилари учрашувларни муваффақиятли ўтказиб, учта олтин, бир кумуш ва икки бронза медалига эга бўлдилар. Команда ҳисобида эса кубалик спортчилар бешта олтин, учта кумуш медаль билан биринчиликни эгаллашди. Вазнларига кўра Стивен Мучоки (Кения), Хенрик Средницкий (Польша), Адольфо Орта билан Анхель Эррера (кубаликлар), Андре Дэвидсон (Нигерия), совет спортчиларидан чебоксарлик Валерий Львов, олмаоталик Валерий Рачков, днепропетровсклик Виктор Савченко, кубалик боксчилар Хосе Гомес, Сиксто Сориа ва Тесфилло Стивенсонлар жаҳоннинг «Биринчи қўлқопи» номига сазовор бўлдилар. Совет боксчиларидан оренбурглик В. Сорокин кумуш, владивостоклик А. Михайлов билан каунаслик Н. Ерофеев бронза медалига лойиқ кўрилди.

АНИҚ НИШОН ВА НАФОСАТ

⊙ КАМОН ОТИШ. Таллинда «Баҳор ўқ-ёйлари» халқаро турнири мусобақалари ўтказилди. ФИТА-1 машқида В. Ковпан биринчиликни эгаллади. Халқаро классли спорт мастери тошкентлик Наталья Бутузова билан душанбалик жаҳон чемпиони З. Рустамовалар иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллашди.

⊙ ФИГУРАЛИ УЧИШ. Республикамиз пойтахтида «Тошкент коньկиси» соврини учун ўтказилган мусобақада мамлакатимизнинг саккиз шаҳридан ташриф буюрган ёш спортчилар ўзаро куч синашдилар. Муз устида нафосат баҳсида мажбурий программали чиқишларда Р. Акбаров (Свердловск) билан тошкентлик Р. Жалолов юқори натижа кўрсатишди. Қизлар орасида Р. Ҳакимова (Свердловск) маҳорат кўрсатди. Жуфт бўлиб рақс тушиш баҳсида ҳам свердловскликлар биринчи бўлишди.

ЖИНОЯТЧИЛАР ЖАЗОЛАНДИ

15-18 май кунлари Москва шаҳар суди РСФСР жиноий процессуал кодексига мувофиқ очиқ суд мажлисида Ю. Ф. Орловнинг РСФСР жиноят кодекси 70-моддасининг 1-бандида кўзда тутилган жиноятларни қилишда айбланган жиноий ишини кўриб чиқди.

Судда Москва шаҳар суди аъзоси В. Г. Любенцова раислик қилди, халқ маслаҳатчилари сифатида А. Н. Лебедев ва Г. Н. Цветков иштирок этди.

Шу иш юзасидан Москва прокурорининг ўринбосари С. А. Емельянов давлат қораловчиси эди. Москва шаҳар адвокатлар коллегиясининг аъзоси Е. С. Шальман оқловчи сифатида қатнашди.

Суд жуда кўп гувоҳларнинг берган маълумотларини тинглаб, ашёвий далилларни ва экспертиза хулосаларини текшириб чиқиб, Орловнинг совет тузумини заифлаштиришга қаратилган антисовет кўпорувчилик ишларни қилганлиги тўла равишда исботланди, деб топди. У бир неча йил давомида СССР территориясида мунтазам равишда Советларга қарши материалларни тарқатиб келган. Орлов чет давлатлар вакиллари билан алоқа боғлаб, улар орқали чет эллардаги Советларга қарши марказларга совет давлат ва ижтимоий тузумини қораловчи материалларни юбориб турган.

Суд Орловни етти йил озодликдан маҳрум қилишга ва кейин беш йил сургун этишга ҳукм қилди.

19 майда Тбилисида З. К. Гамсахурдиа ва М. И. Коставаларнинг иши юзасидан суд процесси тамом бўлди. Улар Грузия ССР жиноят кодексининг 71-моддаси билан жиноий жавобгарликка тортилганлар.

Судда шу ишни кўриш давомида Гамсахурдиа ва Коставалар Советларга қарши кўпорувчилик руҳидаги материалларни тайёрлаш ва тарқатишдан иборат ўз жиноий фаолиятлари тўғрисидаги фактларни айтиб бердилар. Гамсахурдиа капиталистик мамлакатлардан келган ажнабийларга, шу жумладан Америка Қўшма Штатларининг намояндаларига бўҳтондан иборат ҳужжатларни бериб турганлигини айтди. Бу ҳужжатлар Совет Иттифоқига қарши душманлик ишлари билан шуғулланаётган ажнабий кўпорувчи марказлар учун мўлжалланган. Гамсахурдиа, шу жумладан, АҚШнинг Москвадаги элчихонасининг биринчи секретари Белоусовични ҳам кўрсатиб ўтди. Белоусович Гамсахурдиани СССР территориясида тарқатиш учун Советларга қарши материаллар билан таъминлаб турган.

Суд Гамсахурдиа билан Коставани 3 йилдан озодликдан маҳрум қилишга ва шундан кейин 2 йилга сургун этишга ҳукм қилди.

Суд мажлислари залларида ҳозир бўлган жамоатчилик вакиллари шу ишлар юзасидан чиқарилган ҳукмларни маъқуллаб кутиб олдилар.

(ТАСС).

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИНИНГ V ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИДА

САНЪАТ САРОЙИДА РАСМИЙ НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИГАН БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР

ПРОГРАММАСИ

(биринчи беш кунликда)

23 МАЙДА

19.00 — КИНОФЕСТИВАЛНИНГ ТАНТАНАЛИ ОЧИЛИШИ.
20.00 — «ПАРАНЖИ (ҳужжатли фильм, Ўзбекистон).
МУҲАББАТ ВА НАФРАТ (Ўзбекистон).

24 МАЙДА

14.30 — КУНЛАР (Марокаш).
УЙҚУДАГИ ИТЛАР (Янги Зеландия).
19.30 — ҚИЗИЛ ДУРРАЧА (Туркия).
САРИҚ, БАХТ РЎМОЛЧАСИ (Япония).

25 МАЙДА

10.30 — СЕДДО (Сенегал).
14.30 — АЛПОМИШ МАКТАБГА БОРАДИ (Қозоғистон).
КУМАРИ (Непал).
19.30 — ЛАЙЛИ ВА БОШҚАЛАР (Жазоир).
ЧУКИАГО (Боливия).

26 МАЙДА

14.30 — ҲАЁТ МАНБАИ (Монголия).
ИККИ КИШИ ВА ИБЛИС (МАР).
19.30 — НАЗОРАТЧИ (Куба).
ҚАЛБАКИ ХОТИН (Покистон).

27 МАЙДА

10.30 — ҲАФТА ОХИРИДА ҲОРДИҚ ЧИҚАРИШ (Австралия).
14.30 — ОНА ЕР (Бангладеш).
БЕРКУТНИНГ СЎНГГИ ЙИЛИ (РСФСР).
19.30 — СИТА ДЭВИ (Шри Ланка).
ДАРВИШ ПАРИЖНИ ПОРТЛАТАДИ (Озарбайжон).

САНЪАТ САРОЙИДА (кичик зал) РАСМИЙ НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИГАН ҚИСҚА МЕТРАЖЛИ ФИЛЬМЛАР

ПРОГРАММАСИ

(биринчи беш кунликда)

24 МАЙДА

14.30 — КАБИ ЖАСМУДДИН (Бангладеш).
ХАЛҚ РАҚСЛАРИ (Непал).
СЎЗ УСТАСИ (МАР).
САФРАНБУЛУ (Туркия).
БАҒДОД, НОЯБРНИНГ 12 КУНИ (Тожикистон).
РАГУНА САРИ ОДИМ (Тожикистон).
ИСТЕЪДОДГА САДОҚАТ (Тожикистон).
19.30 — ЛЕНИН БИЗ БИЛАН (Монголия).
БОҚИЙ ДЎСТЛИК ОЛОВИ (Монголия).
КИТОБ (Жазоир).
НАСРИДДИН ДИНЕ (Жазоир).
СУВ ҚАДРИ (Жазоир).

25 МАЙДА

14.30 — РИФ (Австралия).
ДАСТЛАБКИ ҚАДАМ (Гайана).
ОЛҒА (Гайана).
19.30 — ДАЛА (Ироқ).
1 МАЙ (Ироқ).
ЖАНГ (Ироқ).
САЛОМ, НЕРЮНГРИ (РСФСР).
ПРОКАТ ДАСТГОҲИНИНГ БОЦМАНИ (РСФСР).
УЭЛЕН УЗРА ҚУЁШ (РСФСР).
НИАКШОТУ ШАҲРИНИНГ 20 ЙИЛЛИГИ (Мавритания).
ЯПОН БУҚАЧАСИ (Япония).

26 МАЙДА

14.30 — ОЗОДЛИК ҲАМ КЕЛДИ (Маврикий).
ШАҲАРНИ КАШФ ЭТИШ (Тунис)
ТАСИРО ДАНГО (Япония).
САФАРИ (Нигерия).
ОВУ-АРУСУНДАГИ ФЕСТИВАЛЬ (Нигерия).
19.30 — СОВЕТ ҚОЗОҒИСТОНИ БЎЙЛАБ 10 МИНУТ (Қозоғистон).
ОҚ БЎТАЛОҚ (Қозоғистон).
ОВУЛИМНИНГ КУЗГИ ЛАВҲАЛАРИ (Қозоғистон).
ҚАЛДИРҒОЧЛАР (Қозоғистон).
ҲАҚИҚАТ СОНИЯСИ (Қозоғистон).
ТОҒЛАР ВА ДЕНГИЗЛАР (Япония).
ТАССИЛИНИНГ МИЛЛИЙ ҚЎРИҚХОНАСИ (Жазоир).
ТАГУТ (Жазоир).
ҚУМДАГИ ИЗЛАР (Жазоир).

27 МАЙДА

14.30 — МИЛЛИЙ ИФТИХОР (Куба).
НИГЕР ДАРЁСИДА (Мали).
БАНКОЛИ (Мали).
КАМАНКОЛЕ (Мали).
ҚОРАБАҒ БУЛБУЛЛАРИ (Озарбайжон).
ДАВРНИНГ БОШ МАГИСТРАЛИ (Озарбайжон).
ТОШДАГИ БЕЗАКЛАР (Озарбайжон).
19.30 — НАМИБИЯГА ОЗОДЛИК (Бирлашган Миллатлар Ташкилоти).
МАДАНИЙ ЮКСАЛИШ (Папуа — Янги Гвинея).
БАРНАБАС (Папуа — Янги Гвинея).
МЎЪЖИЗАКОР ҚЎЛЛАР (Филиппин).

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 10.25 — «Баҳор туғёнлари» (бадиий фильм). 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — «Совет давлати ва ҳуқуқи асослари». 16.25 — «Жонажон табиат». 16.45 — СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 17.15 — Китоб сенинг ҳаётингда. 18.00 «Қишлоқ: ишлар ва муаммолар». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Жасорат». 19.15 — Ҳужжатли фильм. 20.10 — Концерт. 20.40 — «Ҳамиша халқ билан». Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районлари бўйлаб сафари ҳақида ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Дўстларимиз чеҳраси». 22.45 — Концерт. 23.15 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Болалар учун фильм. 12.00 — «Санъат ғунчалари». 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.30 — Ҳужжатли фильм. 18.45 — «Ахборот». 19.00 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари V халқаро Тошкент кинофестивалининг тантанали очилиши. 20.00 — Ҳужжатли фильмлар. 20.20 «Ахборот». 20.40 — Москва. «Ҳамиша халқ билан». Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районлари бўйлаб сафари ҳақида ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Ғўза парваришини сифатли ўтказайлик». 22.15 — «Лазги» ансамблининг концерти. 23.15 — Самбо кураши бўйича «Динамо» марказий Советининг Бутуниттифоқ мусобақалари.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Меҳрибонлик» (бадиий фильм). 20.10 — Янгиликлар. 20.30 — Лирик концерт. 21.05 — Ўқитувчилар учун консультация. 21.35 — Олий математика.

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 —Дўстлик ҳақида қўшиқ. 9.30 —Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари халқларининг куйлари. 11.15—«Тинчлик ва тараққиёт манфаатлари йўлида». 11.30 —Дутор тароналари. 12.00—«Ўзбекистон ишчиси» 13.00 —Республика бўрдоқичилик базаларида. 13.30 — «Дўстларимиз эстрадаси». 14.00 —Ғалла ўримига тайёрмисиз. 16.10 —«Дугоналар». 18.25 — Москва. 18.50 —Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари V халқаро Тошкент кинофестивалининг тантанали очилиши. 20.25—Қорақалпоқ куйлари 21.00 —«Қишлоқ механизаторлари, сизлар учун». Концерт. 22.00 —Футбол. «Нефтчи» —«Пахтакор». 22.45 —С. Зуннунова. «Қўллар» (ҳикоя). 23.20 —Концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000. ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04; масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; халқаро ҳаёт — 32-54-18; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро —3-31-42; Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66; ҚҚАССР — 2-42-62. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.